

UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA
FACULTATEA DE DREPT
CATEDRA DREPT PENAL ȘI CRIMINOLOGIE

CURRICULUM

la disciplina

DREPT PENAL

(Partea Generală și Partea Specială)

CHIȘINĂU – 2013

CEP USM

CZU 343(073.8)

C 95

**APROBAT la ședința Catedrei
Drept Penal și Criminologie din 26.03.2013**

**APROBAT la ședința Consiliului
Facultății de Drept din 03.04.2013**

Elaborat de:

Sergiu BRÎNZĂ,

doctor habilitat în drept, profesor universitar

Vitalie STATI,

doctor în drept, conferențiar universitar

Ludmila DUMNEANU,

doctor în drept, conferențiar universitar

Adriana EȘANU,

doctor în drept, conferențiar universitar

Mariana GRAMA,

doctor în drept, conferențiar universitar

Stela BOTNARU,

doctor în drept, conferențiar universitar

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII

Curriculum la disciplina Drept penal: Partea Generală. Partea Specială /
Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Drept, Catedra Drept Penal și
Criminologie; elab.: Sergiu Brînză [et al.]. – Chișinău: CEP USM, 2013. – 66 p.

300 ex.

ISBN 978-9975-71-381-8.

343(073.8)

C 95

ISBN 978-9975-71-381-8

© S.Brînză, V.Stati, L.Dumneanu,
A.Eșanu, M.Grama, S.Botnaru, 2013

© USM, 2013

PARTEA GENERALĂ

I. PRELIMINARII

În evoluția sa, dreptul penal a fost determinat de schimbările produse în realitatea socială supusă propriei reglementări. Ținând seama de faptul că normele dreptului penal asigură protejarea în modul cel mai eficace a ordinii de drept și, pe cale de consecință, a ordinii sociale, se recunoaște că această ramură a dreptului reprezintă în cadrul sistemului unitar mijlocul principal de apărare a celor mai importante valori sociale.

Normele și instituțiile dreptului penal sunt implementate în practica judiciară în măsura în care sunt prevăzute de Codul penal. Mai cu seamă nu trebuie uitat un lucru, și anume: că știința penală de astăzi deseori este în vădit dezacord cu normele în vigoare.

Astfel, cursul universitar de Drept penal este consacrat studiului amplu al normelor juridice penale cu caracter declarativ și determinativ ce alcătuiesc Partea Generală, precum și componentelor concrete ale infracțiunilor prevăzute de Partea Specială în scopul aplicării lor corecte în practica judiciară.

Acest curs universitar presupune o echilibrare a planurilor și programelor de învățământ, obținerea unor rezultate adecvate cerințelor zilei de azi și tendințelor dezvoltării social-economice.

Disciplina „Drept penal. Partea Generală” se axează pe trei niveluri comportamentale, cu un grad divers de complexitate: *cunoaștere, aplicare, integrare*. Nivelul cunoaștere presupune acumularea cunoștințelor teoretice, formarea bazei conceptuale în domeniul Dreptului penal (Partea Generală). Aplicarea presupune formarea abilităților tipice disciplinei „Drept penal. Partea Generală”, dezvoltarea lor. Integrarea presupune formarea capacității de transfer al cunoștințelor teoretice și al abilităților practice în situații atipice, soluționarea situațiilor de problemă, rezolvarea unor sarcini cu un grad sporit de complexitate, manifestarea atitudinilor personale față de diverse activități. Nivelul comportamental de integrare constituie finalitatea procesului de învățământ

la disciplina „Drept penal. Partea Generală”, formată prin realizarea obiectivelor de cunoaștere și aplicare.

În acord cu cele expuse mai sus, curriculumul la disciplina „Drept penal. Partea Generală” cuprinde aspectele generale referitoare la infracțiune, răspundere penală și pedeapsă penală ca instituții fundamentale ale dreptului penal, precum și la aspectele ce au tangență cu acestea, încadrându-se în numărul de ore repartizate pentru realizare în semestrele III și IV de studii.

Astfel, cursul de Drept penal (Partea Generală) este destinat studenților din anul II de studii, care sunt familiarizați cu normele și instituțiile Părții Generale ale Dreptului penal.

Obținând cunoștințe teoretice, studenții în același timp sunt instruiți referitor la aplicarea lor practică prin analiza legii penale și prin sinteza practicii judiciare naționale și internaționale. Concomitent, cursul universitar Drept penal (Partea Generală) are drept scop integrarea cunoștințelor teoretico-practice în rezolvarea situațiilor de problemă, a studiilor de caz, în formularea de propuneri privind perfecționarea legii penale.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	Denumirea disciplinei	Responsabili de disciplină	Semestrul	Numărul de ore					Evaluarea	Nr. de credite
				În total	C	S	L	LI		
F03O14	Drept penal. Partea Generală (I)	Grama Mariana, Botnaru Stela, Popescu Dorin, Ulianoschi Gheorghe, Martin Daniel	III	150	45	30		75	Ex.	5
F04O24	Drept penal. Partea Generală (II)	Grama Mariana, Botnaru Stela, Popescu Dorin, Ulianoschi Gheorghe, Martin Daniel	IV	180	45	45		90	Ex.	6

Nr. crt.	Unități de conținut	Ore		
		C	S	LI
1.	Introducere în studiul Dreptului penal	4	2	5
2.	Evoluția Dreptului penal în Moldova	2	-	10
3.	Legea penală	6	4	10
4.	Infrațiunea	2	2	5
5.	Raportul juridic penal	2	-	5
6.	Componenta infracțiunii	4	2	5
7.	Obiectul infracțiunii	2	2	5
8.	Latura obiectivă a infracțiunii	4	4	5
9.	Subiectul infracțiunii	5	4	5
10.	Latura subiectivă a infracțiunii	6	5	10
11.	Formele infracțiunii intenționate	4	2	5
12.	Unitatea și pluralitatea de infracțiuni	4	3	10
13.	Cauzele care înlătură caracterul penal al faptei	6	6	5
14.	Participația	6	6	10
15.	Răspunderea penală	2	2	5
16.	Liberarea de răspundere penală	4	4	5
17.	Pedeapsa penală	6	6	10
18.	Individualizarea pedepselor penale	8	6	10
19.	Liberarea de pedeapsă penală	4	5	10
20.	Măsurile de siguranță	4	4	10
21.	Cauzele care înlătură răspunderea penală sau consecințele condamnării	3	4	10
22.	Calificarea infracțiunii	2	2	10
	În total	90	75	165

III. COMPETENȚE

Prin studiul disciplinei „Drept penal. Partea Generală” studenții obțin competențe de:

- analiză și sinteză a abordărilor teoretice din domeniul dreptului penal;
- exprimare scrisă și orală, într-un limbaj juridic corect, folosind termeni și noțiuni de drept penal;
- interpretare a normelor de drept penal;
- aplicare a cunoștințelor teoretice în practică;
- stabilire a obiectivelor de studiu independent;
- demonstrare a gândirii critice în activitatea profesională;
- luare de sine stătător a deciziilor;
- generare de noi idei;
- rezolvare a situațiilor de problemă.

IV. OBIECTIVELE GENERALE ALE DISCIPLINEI

În baza studierii disciplinei „Drept penal. Partea Generală” studentul trebuie:

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- să definească conceptele de bază ale dreptului penal (infracțiune, componentă de infracțiune, răspundere penală, pedeapsă penală ș.a.);
- să definească noțiunile legale și doctrinare;
- să relateze despre evoluția instituțiilor dreptului penal în diferite etape istorice de dezvoltare a societății;
- să interpreteze normele juridice penale ce formează disciplina „Drept penal. Partea Generală”.

La nivel de aplicare:

- să clasifice categorii de drept penal în funcție de diverse criterii;
- să determine soluțiile corecte pentru probleme de ordin practic vizând materia Părții Generale a dreptului penal;

- să stabilească legături între normele Părții Generale a legii penale și normele de referință din actele normative extrapenale;
- să argumenteze esența unor fenomene sau instituții de drept penal;
- să facă generalizări referitoare la diferite fenomene și instituții de drept penal;
- să utilizeze metodele specifice dreptului penal în procesul de elucidare a esenței juridice a unei sau altei instituții de drept penal;
- să compare experiența doctrinară și practică în vederea atingerii scopurilor dreptului penal.

La nivel de integrare:

- să demonstreze temeinicia teoriilor științifice alese ca suport la clarificarea naturii juridice a unei sau altei norme sau instituții de drept penal;
- să stabilească locul și rolul dreptului penal în contextul altor științe juridice;
- să formuleze propuneri de compatibilizare a prevederilor normelor penale autohtone cu prevederile legislației europene;
- să estimeze eficiența normelor care alcătuiesc Partea Generală a legii penale a Republicii Moldova;
- să aprecieze importanța dreptului penal în evoluția științelor juridice;
- să determine interdependența dintre Partea Generală și Partea Specială ale dreptului penal;
- să decidă asupra diverselor situații practice în baza cunoștințelor acumulate și ținând cont de prevederile legii penale;
- să elaboreze planuri de acțiune ce pot fi raportate la situațiile concrete din practica judiciară;
- să propună concepții pentru ameliorarea conținutului normelor sau instituțiilor de drept penal;
- să influențeze, prin intermediul publicațiilor și comunicărilor științifice, asupra procesului de creare, interpretare (oficială) și aplicare a normelor penale și a instituțiilor de drept penal;
- să contribuie la culturalizarea juridică a populației în materie de Parte Generală a dreptului penal;
- să determine perspectivele dezvoltării dreptului penal ca instrument de realizare a politicii penale a Republicii Moldova.

V. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI CONȚINUTURI

Subiectul 1. <i>Introducere în studiul Dreptului penal</i>	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunea de Drept penal sub toate aspectele; - să determine importanța Dreptului penal în condițiile statului de drept; - să determine locul și rolul Dreptului penal în cadrul politicii penale a statului; - să elucideze conceptul, conținutul și sarcinile științei Dreptului penal; - să evidențieze caracteristicile și obiectul Dreptului penal; - să formuleze și să explice conținutul principiilor Dreptului penal; - să descrie sistemul Dreptului penal; - să stabilească locul Dreptului penal ca ramură autonomă în sistemul de drept al Republicii Moldova; - să identifice izvoarele Dreptului penal și specificul lor; - să facă propuneri de modificare a legii penale cu privire la principiile și izvoarele Dreptului penal. 	<ul style="list-style-type: none"> • Conceptul de Drept penal: noțiune, obiect, trăsături caracteristice; • Sistemul Dreptului penal; • Principiile Dreptului penal: noțiune, clasificare, caracteristică; • Știința Dreptului penal; • Izvoarele Dreptului penal: noțiune, specific.

Subiectul 2. <i>Evoluția Dreptului penal în Moldova</i>	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să deosebească perioadele istorice de dezvoltare a Dreptului penal; - să distingă trăsăturile de bază ce caracterizează Dreptul penal într-o anumită perioadă istorică; - să estimeze principalele izvoare ale Dreptului penal ce au existat într-o perioadă istorică sau alta în Moldova. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dreptul penal în perioada antică; • Dreptul penal în perioada Evului Mediu; • Dreptul penal în perioada modernă; • Dreptul penal în perioada contemporană.

Subiectul 3. *Legea penală*

Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunea de lege penală; - să definească norma juridico-penală; - să definească noțiunile de timp și loc de săvârșire a infracțiunii; - să distingă scopul legii penale; - să clasifice legile penale; - să clasifice dispozițiile și sancțiunile normei juridico-penale; - să definească noțiunea de interpretare a legii penale; - să caracterizeze formele de interpretare a legii penale; - să determine momentul intrării în și ieșirii din vigoare a legii penale; - să elucideze principiile de aplicare a legii penale în spațiu; - să explice însemnătatea efectului retroactiv al legii penale; - să formuleze conceptul formelor de asistență juridică internațională în materie penală; - să caracterizeze formele de asistență juridică internațională în materie penală; - să caracterizeze extrădarea sub aspectul noțiunii, naturii juridice și condițiilor; - să alcătuiască spețe reieșind din principiile acțiunii legii penale în timp și în spațiu; - să raporteze practica CEDO la diverse forme de asistență juridică internațională în materie penală aplicabile în Republica Moldova.	<ul style="list-style-type: none"> • Conceptul de lege penală: noțiune, trăsături caracteristice; • Scopul legii penale; • Noțiunea și structura normei juridico-penale; • Noțiunea, necesitatea și formele interpretării legii penale; • Acțiunea legii penale în timp. Principiile aplicării legii penale în timp; • Aplicarea legii penale în spațiu. Principiile aplicării legii penale în spațiu; • Forme de asistență juridică internațională în materie penală: concept, forme; • Noțiunea, natura juridică și condițiile extrădării.

Subiectul 4. <i>Infracțiunea</i>	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunea de infracțiune; - să caracterizeze trăsăturile esențiale ale infracțiunii; - să clasifice infracțiunile; - să stabilească importanța clasificării infracțiunilor; - să rezolve situații de problemă; - să deosebească infracțiunile de alte încălcări de lege (contravenții, delikte civile, încălcări disciplinare). 	<ul style="list-style-type: none"> • Noțiunea și trăsăturile esențiale ale infracțiunii; • Clasificarea infracțiunilor; • Delimitarea infracțiunilor de alte încălcări de lege.

Subiectul 5. <i>Raportul juridic penal</i>	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunea de raport juridic penal; - să caracterizeze elementele raportului juridic penal; - să decidă asupra momentului nașterii, modificării și stingerii raportului juridic penal. 	<ul style="list-style-type: none"> • Noțiunea și specificul raportului juridic penal; • Elementele raportului juridic penal; • Nașterea, modificarea și stingerea raportului juridic penal.

Subiectul 6. <i>Componența infracțiunii</i>	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să reproducă definiția legală de componență a infracțiunii; - să caracterizeze elementele componenței infracțiunii; - să determine importanța semnelor componenței infracțiunii; - să clasifice semnele componenței infracțiunii; - să clasifice componențele infracțiunilor după diferite criterii; 	<ul style="list-style-type: none"> • Noțiunea și importanța componenței infracțiunii; • Elementele și semnele componenței infracțiunii; • Modalitățile componenței infracțiunii; • Coraportul dintre infracțiune și componența infracțiunii.

<ul style="list-style-type: none"> - să argumenteze importanța componentei infracțiunii; - să decidă asupra coraportului dintre infracțiune și componenta infracțiunii. 	
---	--

Subiectul 7. Obiectul infracțiunii	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunea de obiect al infracțiunii; - să distingă felurile obiectului infracțiunii; - să determine importanța obiectului infracțiunii; - să caracterizeze obiectul material al infracțiunii; - să aprecieze care este coraportul dintre obiectul juridic și obiectul material al infracțiunii; - să aprecieze care este coraportul dintre obiectul material și mijlocul (instrumentul) de săvârșire a infracțiunii. 	<ul style="list-style-type: none"> • Noțiunea și importanța obiectului infracțiunii; • Felurile obiectului infracțiunii: <ul style="list-style-type: none"> a. obiectul general; b. obiectul generic; c. obiectul special; d. obiectul material.

Subiectul 8. Latura obiectivă a infracțiunii	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunea de latură obiectivă a infracțiunii; - să determine importanța laturii obiective a infracțiunii; - să caracterizeze semnele laturii obiective a infracțiunii; - să atribuie semnele laturii obiective a infracțiunii situațiilor practice; - să aprecieze formele faptei prejudiciabile, consecințele prejudiciabile și tipurile legăturii cauzale. 	<ul style="list-style-type: none"> • Noțiunea și importanța laturii obiective a infracțiunii; • Fapta prejudiciabilă; • Consecințele prejudiciabile; • Legătura causală; • Semnele facultative ale laturii obiective a infracțiunii.

Subiectul 9. Subiectul infracțiunii	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunea de subiect al infracțiunii; - să definească noțiunile de responsabilitate și iresponsabilitate; - să definească și să interpreteze criteriile iresponsabilității și coraportul dintre ele; - să relateze despre facilitățile de care se bucură minorii în dreptul penal; - să caracterizeze vârsta ca condiție de trage-re la răspundere penală a persoanei fizice; - să formuleze noțiunea de subiect special; - să relateze despre noțiunea de persoană juridică ca subiect al infracțiunii; - să relateze despre condițiile în care este posibilă tragerea la răspundere penală a persoanei juridice; - să argumenteze necesitatea includerii în legea penală a persoanei juridice ca subiect al infracțiunii; - să decidă asupra coraportului dintre răspunderea penală a persoanei fizice și cea a persoanei juridice pentru aceeași faptă. 	<ul style="list-style-type: none"> • Conceptul de subiect al infracțiunii; • Persoana fizică – subiect al infracțiunii: <ul style="list-style-type: none"> a) <i>caracterul fizic</i>; b) <i>responsabilitatea și iresponsabilitatea</i>; c) <i>responsabilitatea redusă</i>; d) <i>vârsta</i>; • Subiectul special; • Persoana juridică – subiect al infracțiunii. Concept și condiții.

Subiectul 10. Latura subiectivă a infracțiunii	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunea de latură subiectivă a infracțiunii; - să definească noțiunile de infracțiune săvârșită cu două forme de vinovăție și de faptă săvârșită fără vinovăție; - să formuleze definiția legală a intenției și să caracterizeze modalitățile ei; - să formuleze definiția legală a imprudenței; - să caracterizeze modalitățile imprudenței; 	<ul style="list-style-type: none"> • Noțiunea și importanța laturii subiective a infracțiunii; • Vinovăția și formele ei. Concept și caracterizare. Mecanismul psihologic al vinovăției. • Intenția: noțiune și modalități;

<ul style="list-style-type: none"> - să determine importanța laturii subiective a infracțiunii; - să caracterizeze vinovăția ca semn obligatoriu al laturii subiective a infracțiunii; - să determine corect forma vinovăției prezintă într-o situație practică; - să relateze despre motivul și scopul infracțiunii; - să construiască mecanismul psihologic al vinovăției; - să exemplifice modalitățile intenției și ale imprudenței; - să deosebească intenția indirectă de încrederea exagerată; - să formuleze conceptul erorii în dreptul penal; - să califice fapte infracționale comise cu eroare. 	<ul style="list-style-type: none"> • Imprudența: noțiune și modalități; • Infracțiunea săvârșită cu două forme de vinovăție; • Fapta săvârșită fără vinovăție; • Motivul și scopul infracțiunii. Rolul emoțiilor în conduita criminală; • Eroarea și influența ei asupra răspunderii penale a făptuitorului. Concept și modalități. Eroarea de drept. Eroarea de fapt.
--	---

Subiectul 11. <i>Formele infracțiunii intenționate</i>	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunea de forme ale infracțiunii intenționate în raport cu etapele de desfășurare; - să formuleze definiția etapelor de desfășurare a infracțiunii; - să caracterizeze formele pregătirii de infracțiune; - să caracterizeze formele tentativei de infracțiune; - să rezolve și să proiecteze situații de problemă; - să deosebească trăsăturile infracțiunii consumate de cele ale infracțiunii epuizate. 	<ul style="list-style-type: none"> • Etapele de desfășurare a infracțiunii intenționate; • Formele infracțiunii intenționate și caracterizarea acestora: pregătirea de infracțiune, tentativa de infracțiune, infracțiunea consumată.

Subiectul 12. Unitatea și pluralitatea de infracțiuni	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunile de infracțiune unică și de pluralitate de infracțiuni; - să caracterizeze modalitățile infracțiunii unice; - să caracterizeze modalitățile pluralității de infracțiuni; - să decidă asupra deosebirilor dintre infracțiunea unică și pluralitatea de infracțiuni. 	<ul style="list-style-type: none"> • Considerații generale privind unitatea și pluralitatea de infracțiuni; • Infracțiunea unică: noțiune și modalități; • Pluralitatea de infracțiuni: noțiune și modalități.

Subiectul 13. Cauzele care înlătură caracterul penal al faptei	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să reproducă noțiunile fiecăreia dintre cauzele care înlătură caracterul penal al faptei; - să identifice condițiile în care fiecare dintre cauzele, care înlătură caracterul penal al faptei, este legală; - să determine locul și rolul fiecăreia dintre cauzele, care înlătură caracterul penal al faptei, în sistemul altor cauze care înlătură caracterul penal al faptei; - să determine natura juridică a fiecăreia cauze care înlătură caracterul penal al faptei; - să sintetizeze asemănările și deosebirile dintre cauzele care înlătură caracterul penal al faptei prevăzute în Codul penal al Republicii Moldova. 	<ul style="list-style-type: none"> • Caracterizarea generală a cauzelor care înlătură caracterul penal al faptei; • Noțiunea, natura juridică și condițiile legitimei apărări; • Noțiunea, natura juridică și condițiile reținerii infractorului; • Noțiunea, natura juridică și condițiile stării de extremă necesitate; • Constrângerea fizică sau psihică: noțiune și condiții; • Riscul întemeiat: noțiune și condiții; • Executarea ordinului sau a dispoziției superiorului: noțiune și condiții.

Subiectul 14. Participația

Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să relateze despre conceptul de participație penală ca formă a pluralității de infractori; - să elucideze condițiile participației; - să caracterizeze participanții la infracțiune și formele participației; - să determine particularitățile răspunderii penale a participanților la infracțiune; - să delimiteze implicarea la infracțiune de participația penală.	<ul style="list-style-type: none"> • Conceptul, natura juridică și condițiile participației; • Participanții la infracțiune: noțiune și caracteristică; • Formele participației: noțiune și caracteristică; • Răspunderea penală a participanților la infracțiune; • Implicarea la infracțiune.

Subiectul 15. Răspunderea penală

Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunea de răspundere penală; - să relateze despre principiile și temeiul răspunderii penale; - să determine formele răspunderii penale; - să explice mecanismul de realizare a răspunderii penale; - să aprecieze coraportul dintre răspunderea penală și pedeapsa penală.	<ul style="list-style-type: none"> • Conceptul de răspundere penală; • Principiile răspunderii penale; • Mecanismul de realizare a răspunderii penale; • Temeiul răspunderii penale.

Subiectul 16. Liberarea de răspundere penală

Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunea de liberare de răspundere penală; - să identifice temeiul și condițiile liberării de răspundere penală; - să caracterizeze tipurile liberării de răspundere penală;	<ul style="list-style-type: none"> • Noțiunea, temeiul și condițiile liberării de răspundere penală; • Tipurile liberării de răspundere penală:<ul style="list-style-type: none"> - liberarea de răspundere penală a minorilor;

<p>- să propună noi modalități și condiții de liberare de răspundere penală.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională; - liberarea de răspundere penală în legătură cu renunțarea de bunăvoie la săvârșirea infracțiunii; - liberarea de răspundere penală în legătură cu caința activă; - liberarea de răspundere penală în legătură cu schimbarea situației; - liberarea condiționată de răspundere penală; - prescripția tragerii la răspundere penală.
--	---

Subiectul 17. Pedepșa penală	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să reproducă definiția de pedeapsă penală; - să distingă trăsăturile pedepsei penale; - să identifice scopul și funcțiile pedepsei penale; - să clasifice pedepsele penale în funcție de diverse criterii; - să caracterizeze categoriile pedepselor penale aplicate persoanelor fizice; - să caracterizeze categoriile pedepselor penale aplicate persoanelor juridice; - să recomande alte pedepse penale, a căror includere în sistemul pedepselor penale al Republicii Moldova ar fi rațională. 	<ul style="list-style-type: none"> • Conceptul de pedeapsă penală; • Scopul și funcțiile pedepsei penale; • Sistemul pedepselor penale prevăzut în Codul penal al Republicii Moldova: pedepse aplicate persoanelor fizice; pedepse aplicate persoanelor juridice; • Clasificarea pedepselor penale.

Subiectul 18. Individualizarea pedepselor penale	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să definească conceptul de individualizare a pedepselor; - să determine necesitatea individualizării pedepselor; - să distingă formele de individualizare a pedepselor; - să caracterizeze mijloacele și criteriile de individualizare a pedepselor; - să clasifice și să caracterizeze circumstanțele agravante și cele atenuante; - să distingă regulile aplicării pedepsei; - să estimeze pericolul social al infracțiunilor săvârșite cu circumstanțe atenuante și al celor săvârșite cu circumstanțe agravante; - să recomande perfecționarea cadrului legislativ privind aplicarea pedepsei penale. 	<ul style="list-style-type: none"> • Conceptul de individualizare a pedepselor; • Forme de individualizare a pedepselor; • Individualizarea judiciară a pedepselor; • Aplicarea pedepsei: <ul style="list-style-type: none"> - aplicarea pedepsei mai blândă decât cea prevăzută de lege; - aplicarea pedepsei în cazul încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției; - aplicarea pedepsei pentru infracțiunea neconsumată; - aplicarea pedepsei pentru recidiva de infracțiuni; - aplicarea pedepsei pentru participație; - aplicarea pedepsei în cazul unui concurs de infracțiuni; - aplicarea pedepsei în cazul unui cumul de sentințe; - aplicarea pedepsei în cazul executării hotărârii unui stat străin; • Modul de determinare a termenului pedepsei definitive în cazul cumulării diferitelor pedepse.

Subiectul 19. Liberarea de pedeapsă penală	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunea de liberare de pedeapsă penală; 	<ul style="list-style-type: none"> • Conceptul și importanța liberării de pedeapsă penală;

<ul style="list-style-type: none"> - să caracterizeze tipurile liberării de pedeapsă penală; - să utilizeze cunoștințele referitoare la instituția liberării de pedeapsă penală față de situațiile din practica juridică; - să facă propuneri de perfecționare a legii penale în vigoare. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tipurile liberării de pedeapsă penală: <ul style="list-style-type: none"> - condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei; - liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen; - înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă; - liberarea de pedeapsă a minorilor; - liberarea de pedeapsă datorită schimbării situației; - liberarea de la executarea pedepsei a persoanelor grav bolnave; - amânarea executării pedepsei pentru femei gravide și femei care au copii în vârstă de până la 8 ani; - dispunerea internării forțate într-o instituție ftiziopneumologică; - prescripția executării sentinței de condamnare.
--	--

Subiectul 20. Măsurile de siguranță	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să definească conceptul „măsurile de siguranță”; - să distingă măsurile de siguranță de pedepsele penale; - să caracterizeze măsurile de siguranță; - să explice natura juridică a măsurilor de siguranță; - să decidă asupra aplicării practice a măsurilor de siguranță. 	<ul style="list-style-type: none"> • Conceptul „măsurile de siguranță”; • Măsurile de siguranță cu caracter medical; • Măsurile de siguranță cu caracter educativ; • Castrarea chimică; • Expulzarea; • Confiscarea specială.

Subiectul 21. Cauzele care înlătură răspunderea penală sau consecințele condamnării	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunea de cauze care înlătură răspunderea penală sau consecințele condamnării; - să sistematizeze cauzele care înlătură răspunderea penală sau consecințele condamnării; - să descrie condițiile aplicării cauzelor care înlătură răspunderea penală sau consecințele condamnării; - să utilizeze metodele dreptului penal pentru caracterizarea generală a cauzelor care înlătură răspunderea penală sau consecințele condamnării; - să estimeze consecințele juridice ale aplicării cauzelor care înlătură răspunderea penală sau consecințele condamnării. 	<ul style="list-style-type: none"> • Conceptul privind cauzele care înlătură răspunderea penală sau consecințele condamnării; • Amnistia; • Grațierea; • Împăcarea; • Antecedentele penale; • Reabilitarea judecătorească.

Subiectul 22. Calificarea infracțiunii	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să relateze despre conceptul de calificare a infracțiunii; - să determine etapele calificării; - să explice regulile calificării infracțiunilor în cazul unui concurs de infracțiuni și în cazul concurenței normelor penale; - să construiască spețe în care să propună diverse situații de calificare. 	<ul style="list-style-type: none"> • Conceptul de calificare a infracțiunii; • Calificarea infracțiunilor în cazul unui concurs de infracțiuni; • Calificarea infracțiunilor în cazul concurenței normelor penale.

VI. LUCRUL INDIVIDUAL

Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
<i>Referat</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identificarea surselor bibliografice ▪ Studiu experimental ▪ Elaborarea propriu-zisă a lucrării ▪ Prezentarea publică a rezultatelor obținute 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Profunzimea studiului ▪ Diversitatea surselor ▪ Analiza critică a rezultatelor prezentate ▪ Identificarea posibilităților de aplicare a rezultatelor ▪ Volumul (10-15 pag.) 	Pe parcursul semestrului
<i>Redactarea de hotărâri judecătorești și rechizitorii</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Acumularea informației ▪ Realizarea obiectivelor/sarcinilor ▪ Prezentarea rezultatelor 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Concordanța hotărârilor judecătorești cu legislația penală în vigoare ▪ Concordanța hotărârilor judecătorești cu practica CSJ și CEDO ▪ Utilitatea/actualitatea materialelor acumulate ▪ Corectitudinea utilizării termenilor ▪ Relevanța concluziilor. 	Pe parcursul semestrului
<i>Studiu de caz</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Selectarea a 3-5 cauze penale ▪ Analiza diferitelor fenomene și instituții de drept penal; ▪ Formularea propriilor concluzii 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Profunzimea studiului ▪ Corectitudinea utilizării termenilor ▪ Analiza critică a rezultatelor prezentate ▪ Relevanța concluziilor 	Pe parcursul semestrului

VII. REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate din 15.11.2000, adoptată la New York la 15 noiembrie 2000. Ratificată prin Legea din 16 octombrie 2005 // Tratatate internaționale la care Republica Moldova este parte, 2006, vol.35.
2. Convenția de la Viena cu privire la relațiile diplomatice din 18.04.1961. Ratificată prin Hotărârea Parlamentului despre aderarea Republicii Moldova la Convenții internaționale, nr.1135-XII din 04.08.1992.
3. Convenția europeană de asistență juridică în materie penală, semnată la Strasbourg la 20.04.1959. Ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.1332-XIII din 26.09.1997 // Tratatate internaționale la care Republica Moldova este parte, 1999, vol.14.
4. Convenția europeană de extrădare adoptată la Paris la 13.12.1957. Ratificată prin Hotărârea Parlamentului pentru ratificarea Convenției europene de extrădare, nr.1183-XIII din 14.05.1997 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova. – 1997. – Nr.41-42.
5. Convenția CSI cu privire la asistența juridică și raporturile juridice în materie civilă, familială și penală din 22.01.1993, semnată la Minsk. Ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.402-XIII din 16.03.1995, în vigoare pentru Republica Moldova din 26 martie 1996 // Tratatate internaționale la care Republica Moldova este parte, 1999, vol.16, p.262 (Partea a II-a, art.4, 5, 8, 17, 19; Partea a IV-a, Capitolul I, art.56-71).
6. Constituția Republicii Moldova (adoptată de Parlamentul Republicii Moldova la 29.07.1994) // Monitorul Oficial al Republicii Moldova. – 1994. – Nr.1.
7. Codul penal al Republicii Moldova (adoptat la 18.04.2002) // Monitorul Oficial al Republicii Moldova. – 2002. – Nr.128-129.
8. Codul de procedură penală al Republicii Moldova (adoptat la 14.03.2003) // Monitorul Oficial al Republicii Moldova. – 2003. – Nr.104-110.
9. Legea cu privire la statutul misiunilor diplomatice ale Republicii Moldova în alte state, nr.1133-XII din 04.08.1992 // Monitorul. – 1992. – Nr.8.

10. Legea cu privire la serviciul diplomatic, nr.761-XV din 27.12.2001 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova. – 2002. – Nr.20.
11. Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova. – 2002. – Nr.36-38.
12. Legea cu privire la asistența juridică internațională în materie penală, nr.371-XVI din 01.12.2006 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova. – 2007. – Nr.14-17.
13. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica judiciară de aplicare a legislației ce reglementează extrădarea, nr.3 din 28.05.2012 // www.csj.md
14. Berger V. *Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului*. – București, 1997.
15. Boroș Al. *Drept penal. Partea Generală*. – București, 1999.
16. Boroș Al., Rusu I. *Cooperarea judiciară internațională în materia penală*. – București, 2008.
17. Boroș Al. *Drept penal. Partea Generală*. – București, 2010.
18. Botnaru S., Grama M. *Culegere de probleme la dreptul penal (Partea Generală)*. – Chișinău, 2012.
19. Botnaru S., Grama M., Șavga A. ș.a. *Drept penal. Partea Generală*. – Chișinău, 2005.
20. Brezeanu O. *Minorul și legea penală*. – București, 1998.
21. Bulai C. *Manual de drept penal. Partea Generală*. – București, 1997.
22. Bulai C., Filipaș A., Mitrache C. *Instituții de drept penal*. – București, 2001.
23. Butiuc C. *Elemente de drept penal*. – București, 1998.
24. Daneș Șt., Papadopol V. *Individualizarea juridică a pedepselor*. – București, 1995.
25. Dima T. *Drept penal. Partea Generală*. Vol.I-II. – București, 2001.
26. Dobrinioiu V., Pascu I., Molnar I. ș.a. *Drept penal. Partea Generală*. – București, 1999.
27. Giurgiu N. *Răspunderea și sancțiunile de drept penal*. – Focșani, 1995.
28. Giurgiu N. *Legea penală și infracțiunea*. – Iași, 1998.
29. Grama M. *Participanții la infracțiune și particularitățile răspunderii lor*. – Chișinău, 2004.
30. Grama M., Botnaru S., Șavga A. ș.a. *Drept penal. Partea Generală*. Vol.I. – Chișinău, 2012.

31. Mitrache C. *Drept penal român. Partea Generală*. Ed. a III-a. – București, 1997.
32. Moldovan-Scholz M., Danișor Gh., Diaconescu H. ș.a. *Timpul și legea penală*. – București, 2007.
33. Moraru V. *Confiscarea specială în dreptul penal*. – Chișinău, 2001.
34. Nistoreanu Gh., Boroș Al. *Drept penal. Partea Generală*. – București, 2002.
35. Oancea I. *Tratat de drept penal. Partea Generală*. – București, 1995.
36. Pasca V. *Curs de drept penal*. – București, 2010.
37. Pasca V. *Studii de drept penal*. – București, 2011.
38. Pop O. *Aplicarea și executarea măsurii educative a internării minorului infractor într-un centru de reeducare*. – Timișoara, 2003.
39. Popescu R. *Elemente de drept penal*. – București, 2008.
40. Radu F.R. *Cooperarea judiciară internațională și europeană în materie penală*. – București, 2009.
41. Sima C. *Măsurile de siguranță în dreptul penal contemporan*. – București, 1999.
42. Sima C. *Codul penal adnotat*. – București, 2000.
43. Stănoiu R.M. *Asistența juridică internațională în materie penală*. – București, 1975.
44. Streteanu F. *Concursul de infracțiuni*. – Cluj-Napoca, 1999.
45. Streteanu F., Chiriță R. *Răspunderea penală a persoanei juridice*. – București, 2002.
46. Șavga A., Grama M. *Album de scheme la dreptul penal. Partea Generală*. – Chișinău, 2004.
47. Țureanu C. *Răspunderea juridică pentru faptele penale săvârșite de minori*. – București, 1995.
48. Ulianovschi Gh., Grama M. *Extrădarea*. – Chișinău, 2009.
49. Ulianovschi X. *Participația penală*. – Chișinău, 2000.
50. Ungureanu A. *Drept penal. Partea Generală*. – București, 1995.
51. Аликперов Х. *Освобождение от уголовной ответственности*. – Москва-Воронеж, 2001.
52. Бойцов А., Волженкин Б. *Уголовный закон: действие во времени и пространстве*. – Санкт-Петербург, 1993.
53. Бойцов А.И. *Действие уголовного закона во времени и в пространстве*. – Санкт-Петербург, 1995.

54. Григорьев В.А. *Соучастие в преступлении по уголовному праву Российской Федерации*. – Уфа, 1995.
55. Ковалев М.И. *Соучастие в преступлении*. – Екатеринбург, 1999.
56. Козаченко И.Я., Незнамов З.А. *Уголовное право. Часть Общая*. – Москва, 1998.
57. Козлов А.П. *Соучастие. Традиции и реальность*. – Санкт-Петербург, 2001.
58. Козлов А. *Учение о стадиях преступления*. – Санкт-Петербург, 2002.
59. Козоркин И.Д. *Уголовное законодательство зарубежных стран / Англии, США, Франции, Германии, Японии*. – Москва, 1999.
60. Коммисаров В., Якулов Р. *Уголовное наказание в вопросах и ответах*. – Москва, 1998.
61. Коржанский Н.И. *Предмет преступления*. – Волгоград, 1996.
62. Кругликов Л.Л. *Уголовное право России. Часть Общая*. – Москва, 2000.
63. Кругликов Л., Васильевский А. *Дифференциация ответственности в уголовном праве*. – Санкт-Петербург, 2003.
64. Кудрявцев В.Н. *Общая теория квалификации преступлений*. – Москва, 1999.
65. Кузнецова Н.Ф. *Новое уголовное право России. Часть Общая*. – Москва, 1996.
66. Кузнецова Н.Ф., Тяжкова И.М. *Курс уголовного права. Часть Общая, в 2-х томах*. – Москва, 1999.
67. Иванов Н.Г. *Понятие и формы соучастия в уголовном праве*. – Саратов, 1991.
68. Игнатов А.Н., Костарева Т.А. *Уголовная ответственность и состав преступления. Лекция*. – Москва, 1996.
69. Истомина А.Ф. *Общая часть уголовного права*. – Москва, 1997.
70. Лопашенко Н. *Общая часть уголовного права. Состояние законодательства и научной мысли*. – Санкт-Петербург, 2011.
71. Лопашенко Н. *Уголовная политика*. – Москва, 2009.
72. Мясников О.А. *Смягчающие и отягчающие обстоятельства в теории, законодательстве и судебной практике*. – Москва, 2002.
73. Нерсесянц В. *Ответственность за неосторожные преступления*. – Санкт-Петербург, 2002.

74. Павлов В. *Субъект преступления и уголовная ответственность*. – Санкт-Петербург, 2000.
75. Помелкин В.В. *Социальная и уголовная ответственность*. – Красноярск, 1990.
76. Рарог А. *Квалификация преступлений по субъективным признакам*. – Санкт-Петербург, 2003.
77. Рарог А.И., Степалин В.П. *Уголовное право. Часть Общая в вопросах и ответах*. – Москва, 2001.
78. Сигалов Л. *Юридические предпосылки, состав и понятие уголовной ответственности*. – Свердловск, 1997.
79. Таганцев Н.С. *Русское уголовное право. Часть Общая*. Том I. – Тула, 2001.
80. Тогель С. *Курс уголовной политики. О связи с уголовной социологией*. – Москва, 2010.
81. Филимонов В. *Норма уголовного права*. – Санкт-Петербург, 2004.
82. Чередниченко Е. *Принципы уголовного законодательства: понятие, системы, проблемы законодательной регламентации*. – Москва, 2007.
83. Шаргородский М. *Избранные работы по уголовному праву*. – Санкт-Петербург, 2003.
84. Шерстнева О. *Краткий курс по уголовному праву. Общая часть*. – Москва, 2011.
85. Якубов А. *Обратная сила уголовного закона*. – Санкт-Петербург, 2003.

Evaluarea disciplinei

1. Evaluări sumative periodice: testări.

Mostra 1:

Test: Componenta infracțiunii

Subiectul I: Caracteristica generală a componentei infracțiunii

- 1.1. Definiți noțiunea de componentă a infracțiunii, evidențiind importanța ei.
- 1.2. Clasificați obiectul infracțiunii.

Subiectul II: Subiectul infracțiunii

- 2.1. Definiți noțiunea de subiect al infracțiunii.
- 2.2. Faceți o generalizare asupra trăsăturilor subiectului infracțiunii.

Mostra 2:

Test: Participația

Subiectul I: Conceptul de participație

- 1.1. Relatați despre noțiunea și natura juridică a participației.
- 1.2. Analizați condițiile participației.

Subiectul II: Formele participației

- 2.1. Enumerați formele și felurile participației.
- 2.2. Analizați formele legale ale participației.

Subiectul III: Argumentați următoarea speță:

Ionașcu, Vasile și Burduja au mers cu bicicletele la scăldat. Ajunși la lac, Ionașcu și Vasile s-au dezbrăcat și au intrat în apă, iar Burduja, deși s-a dezbrăcat, neștiind să înoate, a rămas pe mal. La un moment dat, glumind pe seama lui Burduja și pentru a-i produce o emoție puternică, Vasile i-a propus lui Ionașcu să-l arunce în apă. Acesta, determinat de îndemnul lui Vasile, l-a împins cu putere pe Burduja în apă, care, după scurt timp, s-a înecat.

*Indicați forma vinovăției cu care a acționat Ionașcu.
Cum trebuie calificată contribuția fiecăruia dintre ei la săvârșirea
infracțiunii? Argumentați răspunsul.*

2. Evaluare sumativă finală

Mostră:

Testul nr.1

Subiectul I: Semnele laturii subiective a infracțiunii

- 1.1. Definiți semnele laturii subiective a infracțiunii. (3 puncte)
- 1.2. Analizați formele vinovăției. (5 puncte)
- 1.3. Decideți asupra importanței semnelor facultative ale laturii subiective a infracțiunii. (7 puncte)

Subiectul II: Circumstanțele atenuante și agravante

- 2.1. Relatați despre circumstanțele agravante. (3 puncte)
- 2.2. Determinați efectele circumstanțelor atenuante și agravante. (5 puncte)
- 2.3. Propuneți alte circumstanțe, care la moment nu sunt prevăzute în lege, pentru a fi luate în considerație la stabilirea pedepsei ca circumstanțe atenuante ori agravante. Argumentați răspunsul. (7 puncte)

Barem de notare

Nota	Punctaj maxim
5	6-8
6	9-11
7	12-18
8	19-25
9	26-28
10	29-30

Sugestii pentru lucrul individual al studenților

1. Evoluția dreptului penal în Moldova.
2. Coraportul dintre dreptul penal și alte ramuri de drept.
3. Cadrul politicii penale în Republica Moldova.
4. Principiile acțiunii legii penale în timp.
5. Principiile aplicării legii penale în spațiu.
6. Forme de asistență juridică internațională în materie penală.
7. Extrădarea – formă de asistență juridică internațională în materie penală.
8. Infracțiunea neconsumată: concept, forme.
9. Teorii referitoare la raportul de cauzalitate.
10. Responsabilitatea și iresponsabilitatea: aspecte de drept penal și psihiatrie.
11. Necesitatea includerii în legea penală a persoanei juridice ca subiect al infracțiunii.
12. Răspunderea penală a persoanelor care au comis infracțiuni în stare de ebrietate.
13. Rolul mobilului în comportamentul criminal.
14. Problemele motivării și personalității.
15. Locul emoțiilor în mecanismul psihologic al vinovăției.
16. Eroarea și importanța ei penal-juridică.
17. Practica judiciară de examinare a cauzelor în care are loc renunțarea de bunăvoie la săvârșirea infracțiunilor la etapa de tentativă consumată.
18. Repetarea infracțiunii: formă a unității sau pluralității de infracțiuni.
19. Pluralitatea de infracțiuni: considerente teoretico-practice.
20. Evoluția istorică a unor cauze care înlătură caracterul penal al faptei.
21. Cauzele care înlătură caracterul penal al faptei: aspecte de drept comparat.

22. Examenul practicii judiciare a cauzelor în care are loc depășirea limitelor legitimei apărări, stării de extremă necesitate, reținerii infractorului.
23. Probleme actuale privind participația penală.
24. Natura juridică a participației.
25. Răspunderea penală a participanților pentru infracțiunile săvârșite cu două forme de vinovăție.
26. Autorul mediat: ficție sau realitate?
27. Răspunderea penală ca mijloc de realizare a principiilor dreptului penal în activitatea de aplicare a normelor juridice.
28. Dreptul la viață: probleme actuale ale legislației, teoriei și practicii.
29. Închisoarea – categorie de pedeapsă penală.
30. Pedeapsa cu moartea ori detențiunea pe viață: opinii și controverse.
31. Pedepsele aplicate persoanelor juridice.
32. Individualizarea pedepselor.
33. Aplicarea pedepsei.
34. Aplicarea pedepsei în cazul unui concurs de infracțiuni.
35. Liberarea de răspundere penală și pedeapsa penală a minorilor.
36. Prescripția în dreptul penal.
37. Aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter medical: aspecte științifico-practice.
38. Aplicarea măsurilor cu caracter educativ.
39. Amnistia și grațierea.
40. Împăcarea: opinii și controverse.
41. Expulzarea și confiscarea specială: măsuri de siguranță.
42. Expulzarea, extrădarea și readmisia în dreptul penal și în dreptul internațional.

PARTEA SPECIALĂ

I. PRELIMINARII

Partea Specială a dreptului penal este tratată prin prisma reperelor teoretice și metodologice ale standardizării în învățământul universitar. Scopul disciplinei „Drept penal. Partea Specială” rezidă în transferul cunoștințelor teoretice în materia faptelor prejudiciabile incriminate de legea penală, în stimularea gândirii juridico-penale a formabilului, precum și în cultivarea abilităților practice de soluționare a problemelor ce țin de încadrarea juridică a unei infracțiuni.

Destinatarii disciplinei sunt studenții anul III de studii, ciclul I – Licență.

Formabilului i se aduce la cunoștință un spectru vast de probleme cu care se confruntă teoreticienii și practicienii din domeniul dreptului penal. De asemenea, i se generează ideea de a cerceta în profunzime și de a elucida cât mai adecvat starea actuală a problematicii privind răspunderea pentru faptele prevăzute de Partea Specială a Codului penal.

Perfecționarea continuă a procesului de instruire juridică reclamă necesitatea ca toți cei care vor să devină licențiați în drept să utilizeze cu maxim randament informația cu valoare formativă superioară din cadrul curriculumului la disciplina „Drept penal. Partea Specială”, care este deschisă pedagogic din perspectiva proiectării și dezvoltării curriculare.

Din această perspectivă, studiul disciplinei este orientat spre: familiarizarea formabililor cu importanța și valorile promovate de știința dreptului penal; cultivarea spiritului de respect pentru lege; familiarizarea cu modificările și completările din legislația în vigoare; valorificarea deplină a potențialului intelectual al formabilului; prezentarea practicii judiciare relevante în sensul unei bune asimilări a doctrinei penale; formarea abilităților practice ale viitorilor juriști; lărgirea orizontului intelectual al viitorilor juriști.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	Denumirea disciplinei	Responsabili de disciplină	Semestrul	Numărul de ore					Evaluarea	Nr. de credite
				în total	C	S	L	LI		
F05O34	Drept penal. Partea Specială (I)	Brînza Sergiu, Stati Vitalie, Dumneanu Ludmila, Eșanu Adriana	V	150	45	30		75	Ex.	5
F06O45	Drept penal. Partea Specială (II)	Brînza Sergiu, Stati Vitalie, Dumneanu Ludmila, Eșanu Adriana	VI	150	30	45		75	Ex.	5

Nr. crt.	Unități de conținut	Ore		
		C	S	LI
1.	Noțiunea, importanța și sistemul DPPS	1	1	-
2.	Infrațiuni contra păcii și securității omenirii, infrațiuni de război	3	2	7
3.	Infrațiuni contra vieții și sănătății persoanei	12	8	14
4.	Infrațiuni contra libertății, cinstei și demnității persoanei	5	5	8
5.	Infrațiuni privind viața sexuală	5	4	8
6.	Infrațiuni contra drepturilor politice, de muncă și altor drepturi constituționale ale cetățenilor	4	2	8
7.	Infrațiuni contra patrimoniului	10	5	12
8.	Infrațiuni contra familiei și minorilor	3	2	10
9.	Infrațiuni ecologice	2	1	8
10.	Infrațiuni contra sănătății publice și conviețuirii sociale	5	10	12

11.	Infracțiuni economice	8	11	10
12.	Infracțiuni în domeniul informaticii și telecomunicațiilor	2	2	6
13.	Infracțiuni în domeniul transporturilor	2	4	8
14.	Infracțiuni contra securității publice și ordinii publice	3	5	10
15.	Infracțiuni contra justiției	2	3	8
16.	Infracțiuni contra bunei desfășurări a activității în sfera publică	4	6	8
17.	Infracțiuni de corupție în sectorul privat	1	2	5
18.	Infracțiuni contra autorităților publice și securității de stat	2	1	6
19.	Infracțiuni militare	1	1	2
	În total	75	75	150

III. COMPETENȚE

Prin studiul disciplinei „Drept penal. Partea Specială” studenții obțin competențe de:

- interpretare a normelor penale incluse în Partea Specială a Codului penal;
- utilizare a prevederilor actelor normative extrapenale la interpretarea prevederilor Părții Speciale a Codului penal;
- clasificare a infracțiunilor în baza unor criterii fundamentate științific;
- luare a deciziilor la soluționarea problemelor ce țin de încadrarea juridică a unei infracțiuni, astfel încât să nu fie încălcat principiul legalității;
- aplicare a regulilor de calificare a infracțiunilor la soluționarea cazurilor practice.

IV. OBIECTIVELE GENERALE ALE DISCIPLINEI

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- să distingă infracțiunile care comportă anumite similitudini;
- să descrie semnele obiective și subiective ale faptelor incriminate în Partea Specială a Codului penal;
- să definească noțiunile faptelor prevăzute în legea penală;
- să identifice elementele constitutive ale infracțiunilor care nu sunt specificate în mod expres în incriminările corespunzătoare;
- să interpreteze normele penale speciale.

La nivel de aplicare:

- să traducă în limbajul dreptului penal faptele ilegale de relevanță penală desprinse din realitatea socială;
- să determine soluțiile corecte la problemele de ordin practic vizând materia Părții Speciale a dreptului penal;
- să determine modelele de alternativă pentru normele penale speciale caracterizate prin disfuncționalități tehnico-juridice;
- să stabilească legături între normele Părții Speciale a legii penale și normele de referință din actele normative extrapenale;
- să organizeze într-un mod eficient procesul de studiere a unei componente de infracțiune concrete;
- să utilizeze metodele specifice dreptului penal în procesul de elucidare a esenței juridice a unei sau altei componente de infracțiune;
- să clasifice infracțiunile conform unor criterii fundamentate științific;
- să compare infracțiunile adiacente;
- să argumenteze necesitatea includerii unor sau altor fapte sub incidența cadrului reglementar penal.

La nivel de integrare:

- să demonstreze temeinicia teoriilor științifice alese ca suport la clarificarea naturii juridice a unei sau altei componente de infracțiune;
- să valorifice opiniile oponente care privesc problemele Părții Speciale a dreptului penal, opinii care nu sunt în mod necesar eronate;
- să formuleze propuneri de compatibilizare a prevederilor normelor penale speciale autohtone cu prevederile legislației europene și cu prevederile convențiilor internaționale ratificate de Republica Moldova;

- să estimeze eficiența normelor care alcătuiesc Partea Specială a legislației penale a Republicii Moldova sub aspectul aplicabilității lor practice;
- să reevalueze procesul de criminalizare, decriminalizare și recriminalizare a faptelor în Partea Specială a legii penale autohtone;
- să prezică evoluția pe termen scurt, mediu și lung a „literei și spiritului” normelor penale speciale;
- să recomande măsuri concrete de îmbunătățire a calității predării disciplinei „Drept penal. Partea Specială”;
- să programeze un algoritm de calificare în cazul fiecărei infracțiuni;
- să influențeze, prin intermediul publicațiilor și comunicărilor științifice, procesul de creare, interpretare (oficială) și aplicare a normelor penale speciale;
- să contribuie la culturalizarea juridică a populației în materie de Parte Specială a dreptului penal.

V. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI CONȚINUTURI

Subiectul 1. Noțiunea, importanța și sistemul DPPS	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să descrie sistemul DPPS; - să definească noțiunea de DPPS; - să determine importanța DPPS; - să identifice funcțiile DPPS; - să estimeze oportunitatea sistematizării unităților de materie în cadrul DPPS. 	<ul style="list-style-type: none"> • aspectele sub care se înfățișează DPPS; • noțiunea de DPPS; • importanța DPPS; • funcțiile DPPS; • sistematizarea unităților de materie în cadrul DPPS.

Subiectul 2. Infracțiuni contra păcii și securității omenirii, infracțiuni de război	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunile: infracțiuni contra păcii; infracțiuni contra securității omenirii; infracțiuni de război; 	<ul style="list-style-type: none"> • conceptul de infracțiuni contra păcii și securității omenirii, infracțiuni de război;

<ul style="list-style-type: none"> - să clasifice infracțiunile contra păcii și securității omenirii, precum și infracțiunile de război; - să caracterizeze infracțiunile din Capitolul I al Părții Speciale; - să identifice deosebirile și asemănările dintre infracțiunile prevăzute în Capitolul I al Părții Speciale; - să evalueze compatibilitatea instrumentelor internaționale în materie de infracțiuni contra păcii, securității omenirii, infracțiuni de război cu prevederile din Capitolul I al Părții Speciale. 	<ul style="list-style-type: none"> • deosebirile și asemănările dintre infracțiunile prevăzute în Capitolul I al Părții Speciale, în planul analizei elementelor lor constitutive; • tipologia infracțiunilor contra păcii și securității omenirii, precum și a infracțiunilor de război.
--	---

Subiectul 3. Infracțiuni contra vieții și sănătății persoanei

3.1. Noțiunea, caracterizarea generală și tipurile infracțiunilor contra vieții și sănătății persoanei	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să formuleze noțiunea de infracțiuni contra vieții și sănătății persoanei; - să identifice coraportul dintre noțiunea de „persoană” și noțiunea „viața și sănătatea persoanei”; - să stabilească trăsăturile caracteristice ale obiectului, laturii obiective, laturii subiective și ale subiectului infracțiunilor contra vieții și sănătății persoanei; - să sistematizeze infracțiunile prevăzute în Capitolul II al Părții Speciale; - să propună soluții de îmbunătățire a cadrului incriminator prevăzut la Capitolul II al Părții Speciale. 	<ul style="list-style-type: none"> • conceptul de infracțiuni contra vieții și sănătății persoanei; • persoana ca valoare socială fundamentală apărută de legea penală; • sinteza caracteristicilor elementelor constitutive ale infracțiunilor contra vieții și sănătății persoanei; • criteriile de clasificare a infracțiunilor contra vieții și sănătății persoanei; • problema perfecționării reglementărilor privind infracțiunile din Capitolul II al Părții Speciale.

Subiectul 3.2. <i>Infracțiuni contra vieții persoanei</i>	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunea de omor; - să distingă omorul de faptele conexe penale și nepenale; - să utilizeze metodele științei dreptului penal în studiul infracțiunilor contra vieții persoanei; - să efectueze analiza juridico-penală a fiecăreia dintre infracțiunile contra vieții persoanei; - să aplice regulile de calificare a infracțiunilor contra vieții persoanei la soluționarea cazurilor practice; - să evalueze oportunitatea inserării în Capitolul II al Părții Speciale a unor circumstanțe care atenuează răspunderea pentru omor. 	<ul style="list-style-type: none"> • noțiunea doctrinară de omor; • argumentarea pericolului social sporit al infracțiunilor contra vieții persoanei; • elementele constitutive ale infracțiunilor contra vieții persoanei; • circumstanțele care agravează sau atenuează răspunderea pentru omor; • rezolvarea controverselor privind încadrarea juridică a infracțiunilor contra vieții persoanei.

Subiectul 3.3. <i>Infracțiuni contra sănătății persoanei</i>	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să formuleze noțiunea de vătămare a integrității corporale sau a sănătății; - să clasifice vătămarile integrității corporale sau ale sănătății; - să interpreteze criteriile (indicatorii) vătămarilor de orice grad ale integrității corporale sau ale sănătății; - să efectueze analiza juridico-penală a fiecăreia dintre infracțiunile contra sănătății persoanei; - să decidă asupra oportunității trecerii în sfera contravenționalului a faptei de vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății. 	<ul style="list-style-type: none"> • conceptul de vătămare a integrității corporale sau a sănătății; • determinarea gradului de gravitate a vătămării integrității corporale sau a sănătății; • analiza juridico-penală a infracțiunilor contra sănătății; • delimitarea infracțiunilor contra sănătății de faptele conexe penale și nepenale.

Subiectul 3.4. *Infrațiuni care pun în pericol viața și sănătatea persoanei*

Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să identifice specificul infracțiunilor care pun în pericol viața și sănătatea persoanei în raport cu celelalte infracțiuni din Capitolul II al Părții Speciale; - să califice corect infracțiunile care pun în pericol viața și sănătatea persoanei; - să determine particularitățile subiectului special al infracțiunilor care pun în pericol viața și sănătatea persoanei; - să propună reevaluarea cadrului reglementar privind infracțiunile care pun în pericol viața și sănătatea persoanei. 	<ul style="list-style-type: none"> • argumentarea defalcării subgrupului de infracțiuni care pun în pericol viața și sănătatea persoanei; • problema subiectului special al infracțiunilor care pun în pericol viața și sănătatea persoanei; • interpretarea normelor ce incriminează infracțiunile care pun în pericol viața și sănătatea persoanei; • disocierea infracțiunilor care pun în pericol viața și sănătatea persoanei de faptele conexe.

Subiectul 4. *Infrațiuni contra libertății, cinstei și demnității persoanei*

Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunea de infracțiuni contra libertății, cinstei și demnității persoanei; - să efectueze caracterizarea generală a infracțiunilor prevăzute în Capitolul III al Părții Speciale; - să distingă răpirea unei persoane de privațiunea ilegală de libertate, traficul de ființe umane – de traficul de copii etc.; - să utilizeze prevederile instrumentelor internaționale la interpretarea dispozițiilor din Capitolul III al Părții Speciale; 	<ul style="list-style-type: none"> • conceptul de infracțiuni contra libertății, cinstei și demnității persoanei; • elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute în Capitolul III al Părții Speciale; • problema corelației dintre obiectele juridice speciale ale infracțiunilor contra libertății, cinstei și demnității persoanei și obiectul juridic generic al lor; • compararea unor infracțiuni prevăzute în Capitolul III al Părții Speciale cu unele infracțiuni contra familiei și minorilor, contra justiției etc.

- să estimeze gradul de pericol social al fiecăreia dintre infracțiunile contra libertății, cinstei și demnității persoanei.	
--	--

Subiectul 5. Infracțiuni privind viața sexuală

Subiectul 5.1. Noțiunea, caracterizarea generală și tipurile infracțiunilor privind viața sexuală. Infracțiuni contra inviolabilității sexuale și libertății sexuale a persoanei

Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să formuleze noțiunea de infracțiuni privind viața sexuală; - să sintetizeze asemănările și deosebirile dintre infracțiunile prevăzute în Capitolul IV al Părții Speciale; - să clasifice infracțiunile privind viața sexuală; - să aplice regulile de încadrare juridică a infracțiunilor contra inviolabilității sexuale și libertății sexuale a persoanei la soluționarea cazurilor practice; - să propună soluții de îmbunătățire a cadrului incriminator în materie de infracțiuni contra inviolabilității sexuale și libertății sexuale a persoanei. 	<ul style="list-style-type: none"> • conceptul de infracțiuni privind viața sexuală; • trăsăturile caracteristice ale infracțiunilor prevăzute în Capitolul IV al Părții Speciale; • tipologia infracțiunilor privind viața sexuală; • caracterul complex al infracțiunilor contra inviolabilității sexuale și libertății sexuale a persoanei; • coautoratul, complicitatea, tentativa etc. în cazul infracțiunilor contra inviolabilității sexuale și libertății sexuale a persoanei.

Subiectul 5.2. Infracțiuni contra inviolabilității sexuale a minorilor

Obiective de referință	Unități de conținut
- să interpreteze incriminările consacrate infracțiunilor contra inviolabilității sexuale a minorilor;	• elementele constitutive ale infracțiunilor contra inviolabilității sexuale a minorilor;

<ul style="list-style-type: none"> - să distingă infracțiunile contra inviolabilității sexuale a minorilor de celelalte infracțiuni privind viața sexuală, având ca victimă minorul; - să recomande perfecționarea normelor privind infracțiunile contra inviolabilității sexuale a minorilor. 	<ul style="list-style-type: none"> • problema privind corelarea vârstei victimei cu vârsta subiectului în cazul infracțiunilor contra inviolabilității sexuale a minorilor.
--	--

Subiectul 6. <i>Infracțiuni contra drepturilor politice, de muncă și altor drepturi constituționale ale cetățenilor</i>	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunea de infracțiuni contra drepturilor politice, de muncă și altor drepturi constituționale ale cetățenilor; - să efectueze caracterizarea generală a infracțiunilor prevăzute în Capitolul V al Părții Speciale; - să clasifice infracțiunile contra drepturilor politice, de muncă și altor drepturi constituționale ale cetățenilor; - să utilizeze prevederile actelor internaționale și naționale în materie de protecție a drepturilor omului la interpretarea normelor din Capitolul V al Părții Speciale; - să prognozeze evoluția cadrului reglementar privind infracțiunile contra drepturilor politice, de muncă și altor drepturi constituționale ale cetățenilor. 	<ul style="list-style-type: none"> • conceptul de infracțiuni contra drepturilor politice, de muncă și altor drepturi constituționale ale cetățenilor; • argumentarea necesității apărării juridico-penale a drepturilor constituționale ale cetățeanului; • ajustarea incriminărilor prevăzute în Capitolul V al Părții Speciale cu standardele europene și internaționale privind drepturile fundamentale ale cetățeanului.

Subiectul 7. <i>Infrațiuni contra patrimoniului</i>	
Subiectul 7.1. <i>Noțiunea, caracterizarea generală și tipurile infrajeciunilor contra patrimoniului</i>	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunea de infracțiuni contra patrimoniului; - să clasifice infracjeciunile prevăzute în Capitolul VI al Părții Speciale; - să sintetizeze asemănările și deosebirile dintre infracjeciunile contra patrimoniului; - să relateze despre obiectul infracjeciunilor prevăzute în Capitolul VI al Părții Speciale; - să decidă asupra coraportului dintre noțiunea „infracjeciuni contra patrimoniului” și noțiunea „infracjeciuni patrimoniale”. 	<ul style="list-style-type: none"> • conceptul de infracjeciuni contra patrimoniului; • trăsăturile caracteristice ale infracjeciunilor prevăzute în Capitolul VI al Părții Speciale; • tipologia infracjeciunilor contra patrimoniului.

Subiectul 7.2. <i>Infrajeciuni contra patrimoniului săvârșite prin sustragere</i>	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să formuleze noțiunea de sustragere; - să distingă sustragerea de faptele conexe penale și nepenale; - să determine formele și tipurile sustragerii; - să recomande perfecționarea terminologică a reglementărilor privind sustragerile; - să aplice regulile de calificare a infracjeciunilor săvârșite prin sustragere; 	<ul style="list-style-type: none"> • noțiunea doctrinară de sustragere; • cadrul reglementar al componentelor de sustragere; • probleme privind calificarea infracjeciunilor săvârșite prin sustragere; • influențele calității textului incriminărilor cu privire la infracjeciunile săvârșite prin sustragere asupra procesului de aplicare a acestor incriminări.

<ul style="list-style-type: none"> - să utilizeze întreaga gamă a metodelor de interpretare la identificarea înțelesului normelor care incriminează sustragerile; - să evalueze influențele calității textului incriminărilor cu privire la infracțiunile săvârșite prin sustragere asupra procesului de aplicare a acestor incriminări. 	
--	--

<p style="text-align: center;">Subiectul 7.3. Infracțiuni contra patrimoniului săvârșite în scop de cupiditate, însă nu prin sustragere.</p> <p style="text-align: center;"><i>Infracțiuni contra patrimoniului săvârșite în scop de cupiditate, având o natură mixtă. Infracțiuni contra patrimoniului săvârșite pe calea răpirii unui mijloc de transport, a unui mijloc de transport cu tracțiune animală sau a unui animal de tracțiune.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Infracțiuni contra patrimoniului săvârșite în lipsa unui scop special</i></p>	
<p style="text-align: center;">Obiective de referință</p>	<p style="text-align: center;">Unități de conținut</p>
<ul style="list-style-type: none"> - să identifice specificul infracțiunilor contra patrimoniului având scop de cupiditate, care nu sunt săvârșite prin sustragere sau care au o natură mixtă, în raport cu sustragerile; - să stabilească trăsăturile particulare ale infracțiunilor contra patrimoniului, comise fără scop de cupiditate, față de celelalte infracțiuni contra patrimoniului; - să determine corect semnele obiective și subiective ale șantajului; - să reevalueze natura obiectului material al infracțiunii prevăzute la art.194 CP RM; - să califice corect infracțiunile contra patrimoniului, altele decât cele săvârșite prin sustragere; 	<ul style="list-style-type: none"> • criteriile de sistematizare a infracțiunilor contra patrimoniului; • analiza juridico-penală a infracțiunilor contra patrimoniului, altele decât cele săvârșite prin sustragere; • rezolvarea controverselor privind încadrarea juridică a infracțiunilor contra patrimoniului, altele decât cele săvârșite prin sustragere; • problemele optimizării cadrului normativ al infracțiunilor prevăzute la art.189, 192¹, 192², 193, 194, 196, 197 și 199 CP RM.

- să estimeze eficiența normelor prevăzute la art.189, 192 ¹ , 192 ² , 193, 194, 196, 197 și 199 CP RM.	
---	--

Subiectul 8. <i>Infrațiuni contra familiei și minorilor</i>	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunea de infracțiuni contra familiei și minorilor; - să stabilească trăsăturile caracteristice ale obiectului, laturii obiective, laturii subiective și ale subiectului infracțiunilor prevăzute în Capitolul VII al Părții Speciale; - să clasifice infracțiunile contra familiei și minorilor; - să utilizeze prevederile actelor normative extrapenale la interpretarea normelor cuprinse în Capitolul VII al Părții Speciale; - să califice corect infracțiunile contra familiei și minorilor; - să recomande perfecționarea normelor privind infracțiunile contra familiei și minorilor. 	<ul style="list-style-type: none"> • conceptul de infracțiuni contra familiei și minorilor; • caracterizarea generală a infracțiunilor prevăzute în Capitolul VII al Părții Speciale; • tipologia infracțiunilor contra familiei și minorilor; • analiza juridico-penală a infracțiunilor prevăzute în Capitolul VII al Părții Speciale; • delimitarea unor infracțiuni contra familiei și minorilor de faptele conexe.

Subiectul 9. <i>Infrațiuni ecologice</i>	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunea de infracțiuni ecologice; - să argumenteze necesitatea apărării juridico-penale a mediului; - să efectueze clasificarea infracțiunilor prevăzute în Capitolul IX al Părții Speciale; - să relateze despre similitudinile și deosebirile dintre infracțiunile ecologice; 	<ul style="list-style-type: none"> • conceptul de infracțiuni ecologice; • necesitatea aplicării mijloacelor dreptului penal în protecția mediului; • tipologia infracțiunilor ecologice; • sinteza semnelor obiective și subiective ale faptelor infracționale prevăzute în Capitolul IX al Părții Speciale; • studiul analitic asupra elementelor constitutive ale infracțiunilor ecologice;

<ul style="list-style-type: none"> - să utilizeze metodele științei dreptului penal în studiul infracțiunilor prevăzute în Capitolul IX al Părții Speciale; - să analizeze în plan juridico-penal fiecare dintre infracțiunile ecologice; - să estimeze eficiența normelor care alcătuiesc Capitolul IX al Părții Speciale. 	<ul style="list-style-type: none"> • propuneri privind perfecționarea reglementărilor care prevăd răspunderea pentru infracțiunile ecologice.
--	--

Subiectul 10. <i>Infracțiuni contra sănătății publice și conviețuirii sociale</i>	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să formuleze noțiunea de infracțiuni contra sănătății publice și conviețuirii sociale; - să sintetizeze asemănările și deosebirile dintre infracțiunile prevăzute în Capitolul VIII al Părții Speciale; - să determine tipurile infracțiunilor contra sănătății publice și conviețuirii sociale; - să evalueze gradul de pericol social al fiecăreia dintre faptele infracționale incriminate în Capitolul VIII al Părții Speciale; - să aplice regulile de încadrare juridică a infracțiunilor contra sănătății publice și conviețuirii sociale la soluționarea cazurilor practice; - să elaboreze un proiect de lege privind perfecționarea cadrului incriminator în materie de infracțiuni contra sănătății publice și conviețuirii sociale. 	<ul style="list-style-type: none"> • conceptul de infracțiuni contra sănătății publice și conviețuirii sociale; • elementele constitutive ale faptelor infracționale incriminate în Capitolul VIII al Părții Speciale; • sistematizarea infracțiunilor contra sănătății publice și conviețuirii sociale; • interpretarea normelor care prevăd răspunderea pentru infracțiunile contra sănătății publice și conviețuirii sociale; • disocierea unor infracțiuni prevăzute în Capitolul VIII al Părții Speciale de faptele conexe penale și nepenale.

Subiectul 11. *Infrațiuni economice. Noțiunea, caracterizarea generală și tipurile infrațiunilor economice*

Subiectul 11.1. *Infrațiuni săvârșite în sfera financiar-creditară*

Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să formuleze noțiunea de infrațiuni economice; - să identifice tipurile infrațiunilor economice; - să efectueze caracterizarea generală a faptelor infracționale incriminate în Capitolul X al Părții Speciale; - să aplice arsenalul actelor normative extrapenale la interpretarea normelor privind infrațiunile economice; - să califice corect infrațiunile săvârșite în sfera financiar-creditară; - să propună îmbunătățirea calității dispozițiilor incriminatoare referitoare la infrațiunile săvârșite în sfera financiar-creditară.	<ul style="list-style-type: none"> • conceptul de infrațiuni economice; • economia națională ca valoare socială fundamentală apărută de legea penală; • tipurile infrațiunilor economice; • elementele constitutive ale faptelor infracționale prevăzute în Capitolul X al Părții Speciale; • încadrarea juridică a infrațiunilor săvârșite în sfera financiar-creditară; • criteriile de distincție dintre infrațiunile săvârșite în sfera financiar-creditară și faptele conexe penale și nepenale.

Subiectul 11.2. *Infrațiuni săvârșite în sfera activității de întreprinzător. Infrațiuni săvârșite în sfera distribuirii bunurilor. Infrațiuni săvârșite în sfera concurenței*

Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să utilizeze întregul potențial al metodelor de interpretare la identificarea înțelesului normelor care incriminează faptele infracționale prevăzute la art.241-243, 246, 246¹, 247, 251-253 CP RM; - să aplice regulile de calificare a infrațiunilor săvârșite în sfera activității de întreprinzător, a infrațiunilor săvârșite în sfera	<ul style="list-style-type: none"> • probleme privind calificarea faptelor infracționale incriminate la art.241-243, 246, 246¹, 247, 251-253 CP RM; • delimitarea infrațiunilor în sfera activității de întreprinzător, a infrațiunilor săvârșite în sfera distribuirii bunurilor, precum și a infrațiunilor săvârșite în sfera

<p>distribuirii bunurilor, precum și a infracțiunilor săvârșite în sfera concurenței la soluționarea cazurilor practice;</p> <p>- să prognozeze evoluția cadrului reglementar privind infracțiunile săvârșite în sfera activității de întreprinzător, în sfera distribuirii bunurilor și în sfera concurenței.</p>	<p>concurenței de faptele conexe penale și nepenale.</p>
--	--

Subiectul 11.3. Infracțiuni săvârșite în sfera activității economice externe	
Obiective de referință	Unități de conținut
<p>- să califice corect faptele de contrabandă și de eschivare de la achitarea plăților vamale;</p> <p>- să interpreteze normele care stabilesc răspunderea pentru infracțiunile săvârșite în sfera activității economice externe, prin prisma prevederilor legislației vamale, fiscale etc.;</p> <p>- să distingă infracțiunile prevăzute la art.248 și 249 CP RM de faptele conexe penale și nepenale;</p> <p>- să prognozeze evoluția cadrului reglementar privind infracțiunile săvârșite în sfera activității economice externe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • conceptele de contrabandă și de eschivare de la achitarea plăților vamale; • elementele constitutive ale infracțiunilor săvârșite în sfera activității economice externe; • răspunderea penală în contextul altor forme de răspundere juridică pentru faptele săvârșite în sfera activității economice externe.

Subiectul 11.4. Infracțiuni săvârșite în sfera consumului de bunuri, servicii și lucrări. Infracțiuni săvârșite în sfera exploataării fondului de locuințe	
Obiective de referință	Unități de conținut
<p>- să aplice regulile de calificare a infracțiunilor prevăzute la art.246², 255-258 CP RM la soluționarea cazurilor practice;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • elementele constitutive ale infracțiunilor săvârșite în sfera consumului de bunuri, servicii și lucrări, precum și ale infracțiunilor

<ul style="list-style-type: none"> - să utilizeze metodele științei dreptului penal în studiul semnelor obiective și subiective ale infracțiunilor săvârșite în sfera consumului de bunuri, servicii și lucrări și ale infracțiunilor săvârșite în sfera exploataării fondului de locuințe; - să delimiteze faptele infracționale incriminate la art.246², 255-258 CP RM de faptele conexe penale și nepenale; - să evalueze necesitatea incriminării faptelor prevăzute la art.246², 255-258 CP RM. 	<ul style="list-style-type: none"> • săvârșite în sfera exploataării fondului de locuințe; • delimitarea faptelor infracționale incriminate la art.246², 255-258 CP RM de faptele conexe penale și nepenale.
---	---

Subiectul 12. Infracțiuni în domeniul informaticii și telecomunicațiilor

Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunea de infracțiuni în domeniul informaticii și telecomunicațiilor; - să sintetizeze deosebirile și asemănările dintre infracțiunile în domeniul informaticii și telecomunicațiilor; - să stabilească semnele obiective și subiective ale infracțiunilor prevăzute la art.259-261¹ CP RM; - să recomande soluții de largire a sferei de aplicare a răspunderii penale pentru faptele în domeniul informaticii și telecomunicațiilor. 	<ul style="list-style-type: none"> • conceptul de infracțiuni în domeniul informaticii și telecomunicațiilor; • trăsăturile caracteristice ale infracțiunilor prevăzute la art.259-261¹ CP RM; • probleme privind calificarea infracțiunilor în domeniul informaticii și telecomunicațiilor.

Subiectul 13. Infracțiuni în domeniul transporturilor

Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunea de infracțiuni în domeniul transporturilor; 	<ul style="list-style-type: none"> • conceptul de infracțiuni în domeniul transporturilor;

<ul style="list-style-type: none"> - să utilizeze actele internaționale și naționale la interpretarea prevederilor din Capitolul XII al Părții Speciale; - să clasifice infracțiunile în domeniul transporturilor; - să distingă infracțiunile în domeniul transporturilor de faptele conexe penale și nepenale; - să evalueze gradul de pericol social al fiecăreia dintre faptele infracționale prevăzute în Capitolul XII al Părții Speciale; - să construiască algoritmul de calificare pentru fiecare dintre infracțiunile în domeniul transporturilor. 	<ul style="list-style-type: none"> • caracterizarea generală a infracțiunilor prevăzute la art.262-276 CP RM; • tipologia infracțiunilor în domeniul transporturilor; • metodologia încadrării juridice a faptelor infracționale incriminate în Capitolul XII al Părții Speciale; • disocierea infracțiunilor în domeniul transporturilor de infracțiunile de alt gen și de unele contravenții administrative; • perspectivele evoluției cadrului legal cu privire la infracțiunile în domeniul transporturilor.
---	---

Subiectul 14. *Infracțiuni contra securității publice și ordinii publice*

Subiectul 14.1. *Noțiunea, caracterizarea generală și tipurile infracțiunilor contra securității publice și ordinii publice.* ***Infracțiuni contra securității publice***

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să formuleze noțiunea de infracțiuni contra securității publice și ordinii publice; - să sistematizeze infracțiunile prevăzute în Capitolul XIII al Părții Speciale; - să determine aspectele comune ale infracțiunilor prevăzute la art.278-302 CP RM; - să estimeze opiniile doctrinare existente cu privire la natura infracțiunilor contra securității publice și ordinii publice; 	<ul style="list-style-type: none"> • conceptul de infracțiuni contra securității publice și ordinii publice; • caracterizarea generală a faptelor infracționale prevăzute în Capitolul XIII al Părții Speciale; • sistemul infracțiunilor contra securității publice și ordinii publice; • elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute la art.278-286, 289, 295, 295¹ și 295² CP RM; • necesitatea apărării juridico-penale a securității publice;

<ul style="list-style-type: none"> - să aplice regulile de calificare a infracțiunilor prevăzute în Capitolul XIII al Părții Speciale; - să delimiteze infracțiunile contra securității publice de faptele conexe penale și nepenale; - să estimeze necesitatea apărării juridico-penale a securității publice. 	<ul style="list-style-type: none"> • criteriile de distincție între infracțiunile contra securității publice și faptele conexe penale și nepenale.
--	---

**Subiectul 14.2. Infracțiuni contra securității publice afectând desfășurarea unor genuri specifice de activitate.
Infracțiuni contra ordinii publice**

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să califice corect infracțiunile prevăzute la art.287, 288, 290-293, 296-302 CP RM; - să utilizeze metodele științei dreptului penal în studiul semnelor obiective și subiective ale infracțiunilor contra ordinii publice și ale infracțiunilor îndreptate spre încălcarea regulilor de efectuare a diferitelor tipuri de activități; - să estimeze necesitatea apărării juridico-penale a ordinii publice. 	<ul style="list-style-type: none"> • elementele constitutive ale infracțiunilor contra ordinii publice și ale infracțiunilor îndreptate spre încălcarea regulilor de efectuare a diferitelor tipuri de activități; • delimitarea faptelor infracționale prevăzute la art.287, 288, 290-293, 296-302 CP RM de faptele conexe penale și nepenale.

Subiectul 15. Infracțiuni contra justiției

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să formuleze noțiunea de infracțiuni contra justiției; - să clasifice infracțiunile prevăzute în Capitolul XIV al Părții Speciale; - să generalizeze considerațiile privind semnele obiective și subiective 	<ul style="list-style-type: none"> • conceptul de infracțiuni contra justiției; • aspectele comune ale infracțiunilor contra justiției; • tipologia faptelor infracționale prevăzute în Capitolul XIV al

<p>ale infracțiunilor prevăzute la art.303-323 CP RM;</p> <ul style="list-style-type: none"> - să utilizeze întreaga gamă a metodelor de interpretare la identificarea înțelesului normelor referitoare la infracțiunile contra justiției; - să evalueze corectitudinea denumirii Capitolului XIV al Părții Speciale. 	<p>Părții Speciale;</p> <ul style="list-style-type: none"> • încadrarea juridică a infracțiunilor contra justiției.
---	--

<p>Subiectul 16. <i>Infracțiuni contra bunei desfășurări a activității în sfera publică</i></p>	
<p>Subiectul 16.1. <i>Noțiunea, caracterizarea generală și tipurile infracțiunilor contra bunei desfășurări a activității în sfera publică. Infracțiunile de corupție</i></p>	
<p>Obiective de referință</p>	<p>Unități de conținut</p>
<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunea de infracțiuni contra bunei desfășurări a activității în sfera publică; - să sintetizeze asemănările și deosebirile dintre infracțiunile prevăzute în Capitolul XV al Părții Speciale; - să clasifice infracțiunile prevăzute la art.324-332 CP RM; - să aplice regulile de calificare a infracțiunilor prevăzute la art.324-326 CP RM la soluționarea cazurilor practice; - să determine trăsăturile subiectului infracțiunilor de corupție; - să decidă asupra oportunității lărgirii spectrului de incriminări în materie de corupție. 	<ul style="list-style-type: none"> • conceptul de infracțiuni contra bunei desfășurări a activității în sfera publică; • tipologia faptelor infracționale incriminate în Capitolul XV al Părții Speciale; • trăsăturile caracteristice ale infracțiunilor prevăzute la art.324-332 CP RM; • elementele constitutive ale infracțiunilor de corupție; • delimitarea infracțiunilor de corupție de faptele conexe penale și nepenale.

Subiectul 16.2. *Infrațiuni care aduc atingere activității de serviciu în sfera publică, dar care nu sunt legate nemijlocit de corupție*

Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să identifice infracțiunile care aduc atingere activității de serviciu în sfera publică, dar care nu sunt legate nemijlocit de corupție; - să aplice regulile calificării infracțiunilor care aduc atingere activității de serviciu în sfera publică, dar care nu sunt legate nemijlocit de corupție, la soluționarea cazurilor practice; - să utilizeze metodele științei dreptului penal în studiul semnelor obiective și subiective ale faptelor infracționale incriminate la art.327-329, 330¹ și 332 CP RM; - să efectueze un examen critic, prin prisma jurisprudenței CEDO, asupra unor termeni estimativi utilizați la art.327-329 CP RM.	<ul style="list-style-type: none"> • elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute la art.327-329, 330¹ și 332 CP RM; • disocierea infracțiunilor care aduc atingere activității de serviciu în sfera publică, dar care nu sunt legate nemijlocit de corupție, de faptele conexe penale și nepenale.

Subiectul 17. *Infrațiuni de corupție în sectorul privat*

Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să formuleze definiția noțiunii de infracțiuni de corupție în sectorul privat; - să efectueze sinteza aspectelor comune ale infracțiunilor prevăzute în Capitolul XVI al Părții Speciale; - să clasifice corect faptele infracționale prevăzute la art.333-335¹ CP RM; - să delimiteze faptele infracționale incriminate în Capitolul XVI al	<ul style="list-style-type: none"> • conceptul infracțiunilor de corupție în sectorul privat; • caracterizarea generală a infracțiunilor prevăzute în Capitolul XVI al Părții Speciale; • elementele constitutive ale faptelor infracționale incriminate la art.333-335¹ CP RM.

<p>Părții Speciale de cele prevăzute în Capitolul XV al Părții Speciale;</p> <ul style="list-style-type: none"> - să evalueze oportunitatea remaniierilor legislative operate în Capitolul XVI al Părții Speciale. 	
---	--

Subiectul 18. *Infrațiuni contra autorităților publice și securității de stat*

Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunea de infracțiuni contra autorităților publice și securității de stat; - să clasifice infracțiunile prevăzute în Capitolul XVII al Părții Speciale; - să descrie aspectele comune ale infracțiunilor prevăzute la art.337-363 CP RM; - să aplice regulile de calificare a infracțiunilor contra autorităților publice și securității de stat la soluționarea cazurilor practice; - să recomande perfecționarea cadrului legislativ privind răspunderea pentru infracțiunile contra autorităților publice și securității de stat. 	<ul style="list-style-type: none"> • conceptul de infracțiuni contra autorităților publice și securității de stat; • trăsăturile caracteristice ale infracțiunilor prevăzute în Capitolul XVII al Părții Speciale; • tipologia faptelor infracționale incriminate la art.337-363 CP RM; • elementele constitutive ale infracțiunilor contra autorităților publice și securității de stat; • gradul de pericol social al faptelor infracționale prevăzute în Capitolul XVII al Părții Speciale.

Subiectul 19. *Infrațiuni militare*

Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să formuleze definiția noțiunii de infracțiuni militare; - să sistematizeze infracțiunile militare; - să efectueze analiza juridico-penală a infracțiunilor militare; - să caracterizeze subiectul infracțiunilor militare; - să argumenteze necesitatea incriminării faptelor militare. 	<ul style="list-style-type: none"> • conceptul de infracțiuni militare; • sinteza și analiza elementelor constitutive ale infracțiunilor militare; • tipologia faptelor infracționale prevăzute în Capitolul XVIII al Părții Speciale; • noțiunea de subiect al infracțiunilor militare.

VI. LUCRUL INDIVIDUAL

Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
<i>Referat</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identificarea surselor bibliografice ▪ Studiu experimental ▪ Elaborarea propriuzisă a lucrării ▪ Prezentarea publică a rezultatelor obținute 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Profunzimea studiului ▪ Diversitatea surselor ▪ Analiza critică a rezultatelor prezentate ▪ Identificarea posibilităților de aplicare a rezultatelor ▪ Volumul (10-15 pag.) 	<p style="text-align: center;">Ultimele 5 săptămâni ale semestrului</p>
<i>Redactarea de hotărâri judecătorești și rechizitorii</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Acumularea informației ▪ Realizarea obiectivelor/sarcinilor ▪ Prezentarea rezultatelor 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Concordanța hotărârilor judecătorești cu legislația penală în vigoare ▪ Utilitatea/actualitatea materialelor acumulate ▪ Corectitudinea utilizării termenilor ▪ Relevanța concluziilor 	<p style="text-align: center;">Pe parcursul întregului semestru</p>
<i>Studiu de caz</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Selectarea a 3-5 cauze penale ▪ Analiza soluțiilor de încadrare date de către subiecții oficiali de aplicare în concret a legii penale ▪ Formularea propriilor concluzii 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Profunzimea studiului ▪ Corectitudinea utilizării termenilor ▪ Analiza critică a rezultatelor prezentate ▪ Relevanța concluziilor 	<p style="text-align: center;">Pe parcursul întregului semestru</p>

VII. REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Constituția Republicii Moldova (adoptată de Parlamentul Republicii Moldova la 29.07.1994) // Monitorul Oficial al Republicii Moldova. – 1994. – Nr.1.
2. Codul penal al Republicii Moldova (adoptat la 18.04.2002) // Monitorul Oficial al Republicii Moldova. – 2002. – Nr.128-129.
3. Ailoaiei A. *Aspecte juridico-penale ale omorului la comandă*. - Chișinău, 2008.
4. Alexandru M. *Infracțiuni contra patrimoniului săvârșite prin fraudă*. - București, 2008.
5. Andone-Bontaș A. *Infracțiuni privitoare la viața sexuală*. - București, 2010.
6. Balaban C. *Infracțiuni prevăzute de legi speciale care reglementează domeniul comerțului. Aspecte controversate de doctrină și practică judiciară*. - București, 2005.
7. Barbăneagră A. *Infracțiuni contra păcii și securității omenirii*. - Chișinău, 2005.
8. Barbăneagră A., Berliba V., Gurschi C. ș.a. *Codul penal adnotat și comentat*. - Chișinău, 2005.
9. Barbăneagră A., Gamurari V. *Crimele de război*. - Chișinău, 2008.
10. Barbăneagră A., Alecu Gh., Berliba V. ș.a. *Codul penal al Republicii Moldova. Comentariu (Adnotat cu jurisprudența CEDO și a instanțelor naționale)*. - Chișinău, 2009.
11. Bejan O., Butnaru Gh. *Traficul de ființe umane*. - Chișinău, 2002.
12. Berliba V. *Aspecte juridico-penale ale evaziunii fiscale a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor*. - Chișinău, 2002.
13. Berliba V., Cernomoreț S., Paladii A. *Răspunderea penală pentru infracțiunea de samavolnicie*. - Chișinău, 2006.
14. Bîrgău M., Larii I. *Aspecte juridico-penale și criminologice ale șantajului*. - Chișinău, 2004.
15. Bîrgău M., Ursu V. *Criminalitatea organizată – aspecte criminologice și juridico-penale*. - Chișinău, 2004.
16. Bîrgău M., Gherman M. *Aspecte juridico-penale ale huliganismului*. - Chișinău, 2005.
17. Boier M. *Infracțiuni care aduc atingere relațiilor patrimoniale bazate pe buna-credință*. - Timișoara, 2006.
18. Boloș D. *Infracțiuni frecvente cu privire la viața sexuală*. - Cluj-Napoca, 2005.

19. Borodac A. *Drept penal. Partea Specială*. - Chișinău, 2004.
20. Boroș Al. *Pruncuciderea și uciderea din culpă*. - București, 1992.
21. Boroș Al. *Infrațiuni contra unor relații de conviețuire socială*. - București, 1998.
22. Boroș Al. *Infrațiuni contra vieții*. - București, 1999.
23. Boroș Al., Corlățeanu S., Gorunescu M., ș.a. *Drept penal al afacerilor*. - București, 2008.
24. Botezatu Ig. *Răspunderea penală pentru escrocherie*. - Chișinău, 2010.
25. Brînză S. *Infrațiuni contra vieții, sănătății, libertății și demnității persoanei*. - Chișinău, 1999.
26. Brînză S. *Infrațiuni contra proprietății*. - Chișinău, 1999.
27. Brînză S. *Evoluția reglementărilor privind protecția penală a proprietății pe teritoriul Republicii Moldova*. - Chișinău, 2001.
28. Brînză S. *Obiectul infracțiunilor contra patrimoniului*. - Chișinău, 2005.
29. Brînză S., Ulianovschi X., Stati V., ș.a. *Drept penal. Partea Specială*. - Chișinău, 2005.
30. Brînză S., Stati V. *Drept penal. Partea Specială*. Vol.I, II. - Chișinău, 2011.
31. Brînză W. *Infrațiuni asimilate corupției*. - București, 2004.
32. Bujor V. *Infrațiuni contra vieții și sănătății persoanei*. - Chișinău, 2003.
33. Butnaru Gh., Bujor V., Bejan O. *Caracterizare criminologică și juridico-penală a traficului de ființe umane*. - Chișinău, 2008.
34. Chiș I., Popa C., Voicu C.-A., ș.a. *Dreptul penal cu aplicabilitate în domeniul securității naționale*. - București, 2008.
35. Cioclei V. *Dreptul penal. Partea Specială: infracțiuni contra persoanei*. - București, 2009.
36. Cioclei V. *Drept penal. Partea Specială. Infrațiuni contra patrimoniului*. - București, 2011.
37. Ciolcă I. *Infrațiuni economice*. - București, 2007.
38. *Codul penal al Republicii Moldova. Comentariu / Sub red. lui A.Barbăneagră*. - Chișinău, 2003.
39. Constantin E. *Infrațiunea de omor deosebit de grav*. - București, 2010.
40. Corlățeanu S. *Infrațiuni de corupție și infracțiuni privind piața de capital*. - București, 2009.
41. Crijanovschi S. *Aspecte teoretice și practice ale infracțiunii de șantaj*. - Chișinău, 2012.

42. Cristuș N. *Traficul de persoane, proxenetismul, crima organizată. Practică judiciară.* - București, 2006.
43. Cușnir V., Berliba V., Pareniuc A. *Omorul la comandă. Studiu de drept penal.* - Chișinău, 2005.
44. Cușnir V., Paladii A., Cernomoreț S. *Infrațiunea de viol (aspecte juridico-penale).* - Chișinău, 2006.
45. Diaconescu H. *Infrațiunile de corupție și cele asimilate sau în legătură cu acestea.* - București, 2004.
46. Dima T. *Infrațiuni contra sănătății publice prevăzute în legi extra-penale (cu referiri la droguri).* - București, 2002.
47. Dobrinioiu M. *Infrațiuni în domeniul informatic.* - București, 2006.
48. Dobrinioiu V. *Corupția în dreptul penal român.* - București, 1995.
49. Dumneanu L. *Analiza juridico-penală și criminologică a terorismului.* - Chișinău, 2004.
50. Dumneanu L., Mutu-Strulea M. *Album de scheme la Dreptul penal. Partea Specială.* - Chișinău, 2005.
51. Ene C., Vlad C. *Infrațiuni silvice. Teorie și practică judiciară.* - București, 2006.
52. Eșanu A. *Infrațiuni legate de prelevarea organelor sau țesuturilor umane în reglementarea legislației penale contemporane.* - Chișinău, 2009.
53. Eșanu A. *Culegere de spețe la Drept penal (Partea Specială): Material metodic-didactic.* - Chișinău, 2011.
54. Gîrla L. *Aspecte teoretice și practice privind infrațiunea de pruncucidere.* - Chișinău, 2006.
55. Godea M.S. *Infrațiuni săvârșite în regim de frontieră.* - Arad, 2009.
56. Hadîrcă I. *Răspunderea penală pentru infrațiunile săvârșite în sfera circulației substanțelor narcotice, psihotrope, a analoagelor și precursorilor acestora.* - Chișinău, 2008.
57. Lazăr V. *Infrațiuni contra capacității de apărare a României.* - București, 1998.
58. Lazăr V. *Infrațiuni contra drepturilor de proprietate intelectuală.* - București, 2002.
59. Macari I. *Dreptul penal al Republicii Moldova. Partea Specială.* - Chișinău, 2003.
60. Manea V. *Răspunderea penală pentru acțiunile care dezorganizează activitatea penitenciarelor.* - Chișinău, 2010.
61. Marinescu D. *Infrațiuni în domeniul protecției mediului.* - București, 2005.

62. Mastacan O. *Răspunderea penală a funcționarului public*. - București, 2009.
63. Mateuț Gh., Petrescu V.E., Ștefăroi N. ș.a. *Traficul de ființe umane: infractor, victimă, infracțiune*. - Iași, 2005.
64. Mădulărescu E. *Traficul de influență. Studiu de doctrină și jurisprudență*. - București, 2006.
65. Mocanu I. *Drepturile și libertățile fundamentale ale omului: protejarea lor prin mijloacele dreptului penal*. - București, 2001.
66. Mrejeru Th., Safta D. *Infrațiunile de corupție, aspecte teoretice și practice*. - București, 2000.
67. Mutu-Strulea M. *Analiza juridico-penală a spălării banilor*. - Chișinău, 2006.
68. Păduraru A. *Infrațiunile în domeniul proprietății industriale în legislația Republicii Moldova și în legislația României. Studiu de drept comparat*. - Chișinău, 2011.
69. Popa C. *Aspecte teoretice și practice privind luarea și darea de mită*. - Craiova, 2010.
70. Popescu G.-F. *Circulația rutieră. Infrațiuni la regimul circulației pe drumurile publice: practica judiciară*. - București, 2009.
71. Popescu R.R. *Dreptul penal al muncii*. - București, 2008.
72. Popov R. *Subiectul infracțiunilor prevăzute în capitolele XV și XVI ale Codului penal*. - Chișinău, 2012.
73. Prodan S. *Răspunderea penală pentru infracțiunile legate de credite*. - Chișinău, 2011.
74. Prună Șt. *Criminalitatea informatică*. - Craiova, 2008.
75. Rotariu N. *Violența domestică în dreptul penal român*. - Iași, 2005.
76. Rotaru C. *Infrațiuni de fals. Practică judiciară*. - București, 2007.
77. Rusu I. *Infrațiuni în legea circulației pe drumurile publice*. - Ploiești, 1999.
78. Rusu I., Rusu M.I. *Lipsirea de libertate în mod ilegal*. - București, 2010.
79. Savonea L., Grădinaru D. *Infrațiuni contra vieții, integrității corporale și sănătății: practică judiciară*. - București, 2011.
80. Spoială A. *Infrațiuni specifice instituțiilor penitenciare*. - Chișinău, 2005.
81. Stati V. *Răspunderea penală pentru infracțiunile legate de insolvență*. - Chișinău, 2003.
82. Stati V. *Infrațiuni în care mijlocul de transport apare ca obiect material sau ca mijloc de săvârșire a infracțiunii*. - Chișinău, 2010.

83. Ștefănoaia M. *Reglementarea răspunderii pentru infracțiunile privind traficul de persoane în dreptul comparat*. - Chișinău, 2012.
84. Ștefănuț R. *Infracțiunea de violare de domiciliu în legislația Republicii Moldova și în cea a României*. - Chișinău, 2011.
85. Tanislav E. *Infracțiuni la regimul proprietății intelectuale*. - București, 2010.
86. Timofei C. *Răspunderea penală pentru traficul de influență*. - Chișinău, 2012.
87. Timofei S. *Răspunderea penală pentru infracțiunile în domeniul concurenței*. - Chișinău, 2011.
88. Tinca O., Mirișan V. *Infracțiuni referitoare la relațiile de muncă*. - București, 2001.
89. Turianu C. *Infracțiunile rutiere*. - București, 2000.
90. Țurcan I. *Răspunderea penală pentru coruperea pasivă*. - Chișinău, 2011.
91. Ulianovshi Gh. *Infracțiuni care împiedică îndeplinirea justiției*. - Chișinău, 1999.
92. Ulianovschi X. *Conceptul infracțiunii militare în dreptul penal*. - Chișinău, 2009.
93. Vasiliu I. *Criminalitatea informatică*. - București, 1998.
94. Vidaicu M. *Aspectele juridico-penale ale eutanasiei*. - Chișinău, 2009.
95. Vidaicu M., Dolea I. *Combaterea traficului de ființe umane (drept material și drept procesual)*. - Chișinău, 2009.
96. Visterniceanu E. *Răspunderea penală pentru tâlhărie*. - Chișinău, 2006.
97. Vlasceanu O., Vlasceanu I. *Infracțiuni economice prevăzute în legi speciale*. - București, 2003.
98. Voicu C., Boroi A., Sandu F., ș.a. *Dreptul penal al afacerilor*. - București, 2002.
99. Vredea I. *Evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor (aspecte juridico-penale)*. - Chișinău, 2003.
100. Zănea M., Simion R. *Infracțiuni în domeniul informatic. Culegere de practică judiciară*. - București, 2009.

Evaluarea disciplinei

1. Evaluări sumative periodice: testări

Mostră:

Test: Infracțiuni contra vieții persoanei

1. Definiți noțiunile care desemnează metodele de săvârșire a infracțiunii specificate la art.150 CP RM.

2. Determinați asemănările și deosebirile dintre infracțiunea de eutanasiere (art.148 CP RM) și infracțiunea de pruncucidere (art.147 CP RM).

3. Propuneți soluția corectă pentru următoarea situație de problemă:

La 03.06.2010, Șoimu, în urma unui conflict apărut pe parcursul întrebuintării băuturilor alcoolice cu Damian, i-a produs celui din urmă o lovitură în cap cu o sticlă. Apoi l-a lovit de mai multe ori cu mâinile și picioarele în diferite regiuni ale corpului, cauzându-i o vătămare gravă periculoasă pentru viață. În urma acesteia, victima a decedat. După ce victima a căzut, făptuitorul i-a sustras din buzunar portmoneul, în care se aflau 80 de lei, și ceasul de mână, evaluat la 70 de lei. Ulterior, din interes material, Șoimu l-a lipsit de viață pe Arnăutu. Peste două zile, din răzbunare, Șoimu și Vascăuțan l-au lipsit de viață pe Zosim. După încă patru zile, Șoimu și Gavriliță i-au împușcat simultan cu arme de vânatoare pe Groza și Bourean. Bourean a fost salvat datorită asistenței medicale acordate prompt, iar Groza a decedat.

Calificați faptele persoanelor pe care le considerați vinovate. Se va schimba oare calificarea dacă, în cazul lipsirii de viață a lui Arnăutu, Șoimu a săvârșit infracțiunea prin intermediul unui minor de 14 ani, Catană? Se va schimba oare calificarea dacă, în cazul lipsirii de viață a lui Zosim, cei doi făptuitori – Șoimu și Vascăuțan – ar fi acționat în stare de afect? Argumentați răspunsul.

2. Evaluare sumativă finală

Mostră:

Testul nr.1

Subiectul I: Escrocheria

1.1. Identificați tipurile motivului de cupiditate care poate sta la baza săvârșirii infracțiunii de escrocherie. (3 puncte)

1.2. Argumentați ce rol juridic poate avea o persoană juridică în contextul infracțiunii de escrocherie săvârșite de două sau mai multe persoane (lit.b) alin.(2) art.190 CP RM). (5 puncte)

1.3. La 28.08.1999, în urma înțelegerii prealabile cu Ciudin, Costea, Misail și Roadedeal au venit cu automobilul în satul Pohrebeni, raionul Orhei. Au intrat în sediul cârmuirii S.R.L. „Tehnoif-Agro”, unde Roadedeal, prezentându-se colaborator de poliție, l-a făcut pe paznicul Cristea să deschidă ușa. Cristea a fost lovit cu pumnul în față. Iar Ciudin, Costea și Misail i-au aplicat multiple lovituri cu picioarele, după care l-au legat. Lui Cristea i s-a cauzat vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății. Ulterior, Roadedeal, împreună cu ceilalți făptuitori, au sustras bani în sumă de 23596 lei. Mai târziu, Roadedeal și Costea au venit în apartamentul lui Maximciuc, cerându-i să vină cu ei. Întrucât acesta s-a opus, ei l-au determinat să inhaleze cloroform și l-au dus spre automobilul cu care au venit. Maximciuc a fost ținut încuiat în subsolul casei lui Costea trei zile, fără apă și mâncare. Nemaiputând suporta, Maximciuc a strigat către cei doi făptuitori, cerându-le explicații. Făptuitorii i-au spus că-l vor elibera dacă le va ceda dreptul de proprietate asupra apartamentului. Maximciuc a refuzat. După alte opt zile fără apă și mâncare, victima a fost nevoită să accepte propunerea lui Roadedeal și Costea. Aceștia l-au dus cu mașina la un notar pe care-l cunoșteau bine – Mârzac – și au obținut autentificarea contractului de donație a apartamentului lui Maximciuc.

Calificați faptele persoanelor pe care le considerați vinovate. Se va schimba oare calificarea, dacă Maximciuc își va fi pierdut capacitatea de muncă în proporție de 33%, ca urmare a celor săvârșite asupra lui? Argumentați răspunsul. (7 puncte)

Subiectul II: Răpirea mijlocului de transport

2.1. Identificați exemple de circumstanțe care au potențialul să demonstreze lipsa scopului infracțiunii prevăzute la art.192¹ CP RM. (3 puncte)

2.2. Argumentați dacă mijloacele de transport, utilizate cu motor electric/motor hibrid, pot reprezenta obiectul material al infracțiunii prevăzute la art.192¹ CP RM. (5 puncte)

2.3. Decideți asupra oportunității modificării dispoziției art.132 „Mijloace de transport” din Codul penal, formulând o altă variantă de dispoziție, pe care o recomandați. (7 puncte)

Barem de notare

Nota	Punctaj maxim
5	6-8
6	9-11
7	12-18
8	19-25
9	26-28
10	29-30

Sugestii pentru lucrul individual al studenților

1. Compatibilizarea normelor autohtone privind infracțiunile contra păcii cu prevederile convențiilor internaționale în materie.
2. Raționamente de incriminare a faptei de clonare în legea penală a Republicii Moldova.
3. Viața în calitate de obiect al protecției juridico-penale (momentul de început și momentul final al vieții).
4. Participația în cazul infracțiunilor contra persoanei.
5. Pregătirea și tentativa în cazul infracțiunilor contra vieții persoanei.
6. Particularitățile omorului săvârșit de către o persoană care anterior a săvârșit un omor intenționat prevăzut la alin.(1) art.145 CP RM.
7. Examenul practicii judiciare asupra faptei de lipsire de viață din imprudență.
8. Individualizarea pedepselor pentru infracțiunile contra sănătății persoanei.
9. Delimitarea vătămării intenționate grave a integrității corporale sau a sănătății de tentativa la omor intenționat.
10. Subiectul infracțiunilor care pun în pericol viața și sănătatea persoanei.
11. Analiza juridico-penală a infracțiunii de constrângere a persoanei la prelevare de organe sau țesuturi.
12. Examenul practicii judiciare asupra faptei de lăsare în primejdie.
13. Răpirea unei persoane săvârșită datorită vătămării intenționate grave: probleme de încadrare.
14. Calitatea specială a victimei și subiectului infracțiunii prevăzute la art.164¹ CP RM.
15. Analiza juridico-penală a infracțiunilor de trafic de ființe umane și de trafic de copii.
16. Traficul de ființe umane săvârșit în scop de exploatare prin muncă sau servicii forțate.
17. Implementarea în legea penală a Republicii Moldova a reglementărilor internaționale în materie de abolire a sclaviei sau a condițiilor similare sclaviei.
18. Analiza juridico-penală a infracțiunilor de tortură, tratament inuman sau degradant.

19. Analiza juridico-penală a infracțiunii de internare ilegală într-o instituție psihiatrică.
20. Impactul incapacității sexuale a făptuitorului asupra încadrării faptei în baza art.171 CP RM.
21. Probleme de calificare a violului comis de două sau mai multe persoane.
22. Violul săvârșit asupra unui membru de familie: probleme de încadrare.
23. Violul și acțiunile violente cu caracter sexual soldate cu urmări grave: probleme de respectare a principiului legalității incriminării.
24. Analiza juridico-penală a hărțuirii sexuale.
25. Probleme de aplicare a cauzei de impunitate pentru fapta de raport sexual cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani, prevăzută la alin.(2) art.174 CP RM.
26. Aplicarea normelor extrapenale la calificarea infracțiunilor contra drepturilor politice, de muncă și altor drepturi constituționale ale cetățenilor.
27. Studiu teoretic și practic asupra infracțiunii de violare de domiciliu.
28. Cauzele de nefuncționare a normei ce incriminează fapta de încălcare intenționată a legislației privind accesul la informație (art.180 CP RM).
29. Patrimoniul în calitate de obiect de protecție juridico-penală.
30. Activitatea infracțională neconsumată în cazul infracțiunilor săvârșite prin sustragere.
31. Participația la infracțiunile comise prin sustragere.
32. Liberarea de răspundere penală pentru unele infracțiuni comise prin sustragere.
33. Erorile judiciare admise la aplicarea răspunderii penale pentru jaf și tâlhărie.
34. Particularitățile răspunderii penale pentru fapta de pungășie.
35. Natura juridică a faptei de șantaj.
36. Studiu teoretic și practic asupra infracțiunii de răpire a mijlocului de transport.
37. Diferențierea răspunderii penale pentru fapta de dobândire sau comercializare a bunurilor despre care se știe că au fost obținute pe cale criminală săvârșite sub formă de îndeletnicire.
38. Infracțiuni contra familiei și minorilor: probleme de tehnică legislativă.
39. Răspunderea penală pentru fapta de incest.

40. Examenul teoretic și practic al infracțiunii de violență în familie.
41. Aspecte teoretice asupra traficului de copii însoțite de abuz și violență sexuală.
42. Scoaterea ilegală a copiilor din țară: probleme de încadrare.
43. Analiza juridico-penală a pornografiei infantile.
44. Infracțiuni ecologice: interpretarea și aplicarea normelor penale.
45. Riscul întemeiat în calitate de cauză care exclude caracterul penal al faptelor ecologice.
46. Delimitarea infracțiunii de vânat ilegal de alte fapte conexe.
47. Problemele răspunderii penale pentru infracțiunile contra sănătății publice și conviețuirii sociale.
48. Încălcarea din neglijență a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale: examenul practicii judiciare.
49. Alin.(5) art.212 CP RM: probleme și perspective de recunoaștere a consimțământului titularului valorii sociale ocrotite de legea penală drept cauză justificativă specială.
50. Problema combaterii traficului de droguri în atenția legii penale.
51. Cauzele de nefuncționare a unor norme juridico-penale care stabilesc răspunderea pentru infracțiuni economice.
52. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false: erorile de calificare admise în practică.
53. Dobândirea creditului prin înșelăciune: delimitarea de faptele penale și nepenale conexe.
54. Infracțiuni comise în sfera activității economice externe: delimitarea de contravențiile conexe.
55. Analiza juridico-penală a infracțiunilor informatice.
56. Cauzele de nefuncționare a normelor juridico-penale ce stabilesc răspunderea penală pentru infracțiunile în domeniul informaticii și telecomunicațiilor.
57. Infracțiuni în domeniul transporturilor: probleme de tehnică legislativă.
58. Studiu teoretic și practic asupra infracțiunii prevăzute la art.264¹ CP RM – „Conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat sau în stare de ebrietate produsă de alte substanțe”.
59. Natura juridică a art. 266 CP RM – „Părăsirea locului accidentului rutier”.
60. Liberarea de răspundere penală pentru unele infracțiuni în domeniul transporturilor.

61. Problemele răspunderii pentru infracțiunile contra securității publice și ordinii publice.
62. Actul terorist: coraportul dintre reglementările internaționale și normele juridico-penale autohtone.
63. Infracțiuni cu caracter terorist: probleme privind interpretarea și aplicarea normelor penale corespunzătoare.
64. Analiza juridico-penală a infracțiunii de luare de ostatici.
65. Examenul practicii judiciare asupra infracțiunii de banditism.
66. Dezordini în masă: examenul practicii de urmărire penală și al practicii judiciare.
67. Acțiuni care dezorganizează activitatea penitenciarelor: probleme de încadrare.
68. Examenul teoretic și practic al infracțiunii de huliganism.
69. Efectele amendamentelor operate prin Legea nr.277-XVI din 18.12.2008 asupra calității aplicării normei de incriminare prevăzute la art.287 CP RM.
70. Raționamente de incriminare a faptei de amestec în înfăptuirea justiției și în urmărirea penală.
71. Calitatea specială a subiectului infracțiunii de evadare din locurile de deținere.
72. Implementarea în legea penală a Republicii Moldova a reglementărilor internaționale în materie de corupție.
73. Subiectul special al coruperii pasive.
74. Erorile judiciare admise la aplicarea răspunderii penale pentru infracțiunea de corupere pasivă.
75. Probleme de interpretare a conținutului urmărilor prejudiciabile ale infracțiunilor de abuz de putere sau abuz de serviciu (art.327 CP RM) și de exces de putere sau depășire a atribuțiilor de serviciu (art.328 CP RM).
76. Cauzele de nefuncționare a normei ce incriminează fapta de diversione.
77. Particularitățile laturii obiective și ale laturii subiective ale infracțiunii de uzurpare a calității oficiale.
78. Raționamente de inserare a cauzei de impunitate pentru fapta de trecere ilegală a frontierei de stat.
79. Examenul teoretic și practic al infracțiunii de organizare a migrației ilegale.
80. Infracțiuni militare: interpretarea și aplicarea normelor penale.

CURRICULUM

la disciplina

DREPT PENAL

(Partea Generală și Partea Specială)

Redactor *Ariadna Strungaru*

Bun de tipar 23.04.2013. Formatul 60×84 ¹/₁₆

Coli de tipar 4,25. Coli editoriale 5,0.

Comanda 85. Tirajul 300 ex.

Centrul Editorial-Poligrafic al USM
str.A.Mateevici, 60, Chișinău, MD 2009